İŞKUR

2017

MALATYA İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Mehmet ÇAYIR-İMD

Burhan ARKAN-VHKİ

SUNUŞ

Küreselleşmenin beraberinde getirmiş olduğu değişimler, çalışma hayatında da dönüşümlerin yaşanmasına neden olmuş ve olmaya devam etmektedir. Tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de gelişen ve değişen sosyo-ekonomik yapıya bağlı olarak işgücü piyasası da değişim göstermektedir. Bilginin hızla geliştiği, bilim ve teknoloji alanında her geçen gün yeni buluşların yapıldığı, teknolojik araç ve gereçlerin günlük yaşamın vazgeçilmez parçası haline geldiği bu dönemde, genç nüfusa sahip ülkemiz açısından beşeri sermayenin geliştirilmesi, önümüzdeki yıllar itibariyle vazgeçilmez zorunluluk olarak karşımıza çıkacaktır.

İşgücü piyasası ekonomik dalgalanmalardan en çok etkilenen piyasa olduğu için özellikle kriz dönemlerinde reel yurtiçi taleplerdeki düşmeler ve üretimin daralması sonucunda işsizlik oranlarında artışlar meydana gelmektedir. Bu iktisadi sorun aynı zamanda toplumsal sorunları ve huzursuzlukları beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek, devletimiz için birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Söz konusu politikaların belirlenmesinde güncel ve güvenilir bir işgücü piyasası veri tabanının oluşturulması büyük önem arz etmektedir

Bölgesel, yerel ve sektörel işgücü dinamiklerini dikkate alarak işgücü piyasasının talep ettiği becerilerin kazandırılması dolayısıyla nitelikli istihdam imkânlarının geliştirilmesinin hedeflenmesi için hazırlanan bu raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm taraflara teşekkürlerimi sunar, çalışmanın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ederim.

Ali KABAN

Malatya Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2017 yılı Nisan -Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 90 bin 749 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Malatya ilinde ise toplam 636 işyeri ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2017 yılı “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Vahap TOMAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 55
SONUÇ 60
EKLER 62
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 62

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 4
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 7
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 8
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 9
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 12
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 12
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 13
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 16
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 25
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 27
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 29
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 29
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 30
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 32
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 32
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 36
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 38
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 40
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 41
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 41
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 42
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 44
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 45
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 46
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 47
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 48
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 50
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 51
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 54
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 55
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 56
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 57
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 58

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 5
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 6
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 26
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 28
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 34
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 37
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 39
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 51
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 52
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 53
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 59

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Malatya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 636'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 39 bin 117 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 29 bin 483 çalışan erkeklerden, 9 bin 275 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 33,2'si, kadınların ise yüzde 30,5'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 62 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 195 kişi çalışmaktadır. Malatya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları meslek grubudur.

Malatya ilinde açık iş verme oranı yüzde 8,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş verme oranı yüzde 17,7 olup, Malatya ili açık iş verme oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Açık işi en fazla olan sektör ise yüzde 71,2 i ile İmalat sektörüdür. Malatya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 40,6'dır. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 3,2 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubudur. Malatya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil, İplik Temizleme İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Kapıcı, Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil), Lazer Kesimci (Tekstil) Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi, Garson (Servis Elemanı)meslekleridir.

İl genelinde açık işlerin yüzde 41,8'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemiştir.

Malatya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Malatya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 35,8'i söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Malatya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş)mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Düz Dikiş Makineci ve Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi meslekleri takip etmektedir. Malatya ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 22,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür

Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,4 olarak öngörürken Malatya ilinde ise yüzde 1,1 olup Türkiye ortalamasının altında bir azalış beklenmektedir.

GİRİŞ

Malatya İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Malatya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Malatya ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Malatya ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

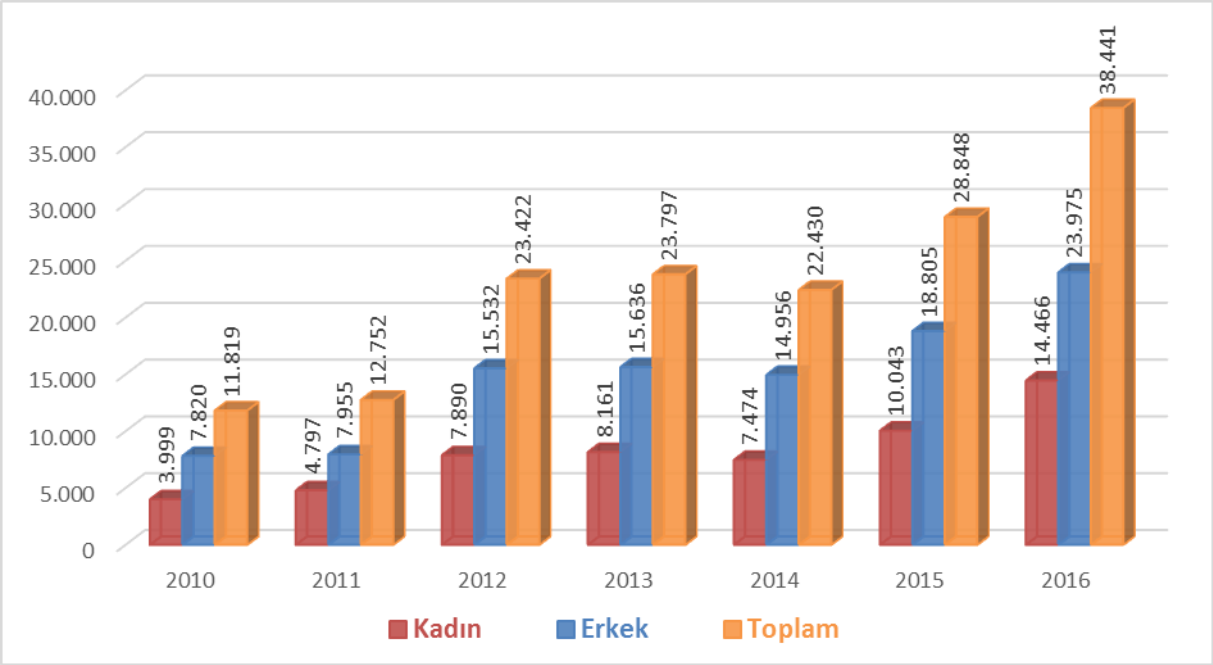

Kaynak: İŞKUR

Malatya ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 38 bin 441 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 23 bin 975'ini erkekler, 14 bin 446'sını kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 26 bin 622

kişi artmıştır. Bu artışın 16 bin 155'ini erkekler, 10 bin 467'ini kadınlar oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 37,6'sı kadınlardan, yüzde 62,4'ü erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.958	8.701	12.659
BÜRO MEMURU (GENEL)	1.525	1.244	2.769
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	600	799	1.399
SATIŞ DANIŞMANI	614	719	1.333
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0	966	966
SEKRETER	913	15	928
MAKİNECİ (DİKİŞ)	207	448	655
GARSON (SERVİS ELEMANI)	54	573	627
REYON GÖREVLİSİ	193	420	613
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	280	261	541

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Malatya ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 26 bin 685 tane başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %32,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir.

Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Ön Muhasebeci, Aşçı Yardımcısı, Çocuk Gelişim Elemanı, Kasiyer meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Beden İşçisi (İnşaat) ve Şoför (Yolcu Taşıma) meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre daha nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Malatya ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

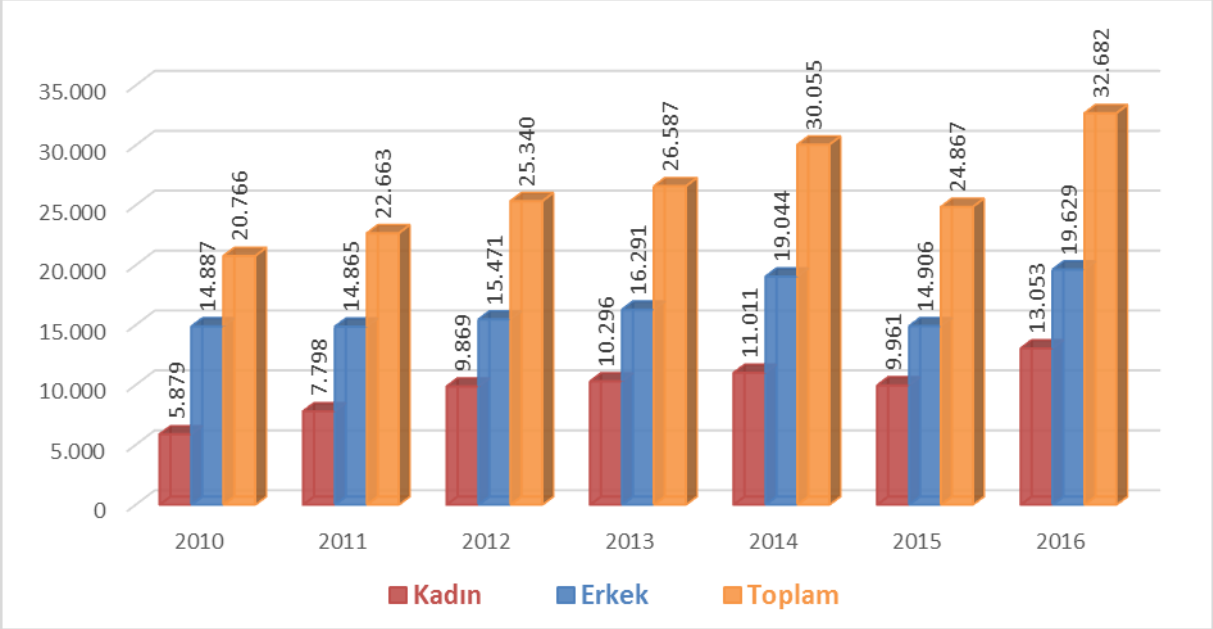

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Malatya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 20 bin 766 işsizin 14 bin 887'si erkeklerden, geri kalan 5 bin 879 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 32 bin 682 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 5 bin 879 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında 13 bin 053'e yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.296	6.574	9.870
BÜRO MEMURU (GENEL)	1.441	1.097	2.538
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	666	921	1.587
SATIŞ DANIŞMANI	618	676	1.294
SEKRETER	972	12	984
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1	957	958
GARSON (SERVİS ELEMANI)	48	570	618
REYON GÖREVLİSİ	207	393	600
ÖN MUHASEBECİ	382	155	537
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	228	175	403

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Malatya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Malatya ilinde Kuruma kayıtlı 9 bin 870 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Malatya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %30,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Sekreter gibi mesleklerin yanı sıra Çocuk Gelişim Elemanı, Aşçı, Aşçı Yardımcısı gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

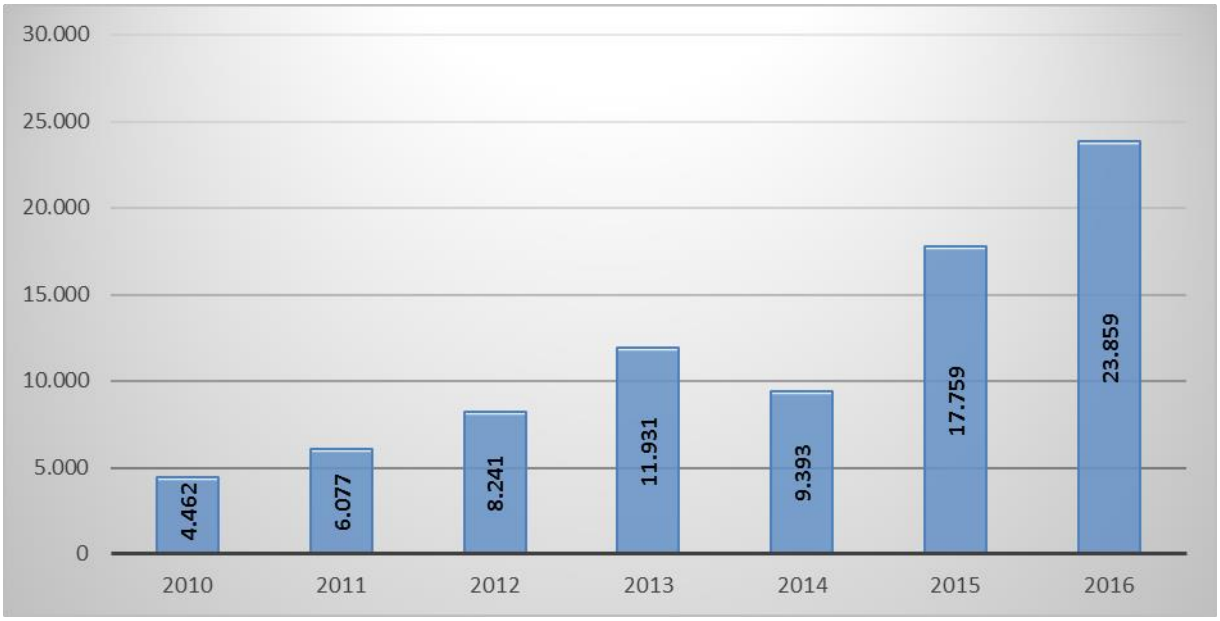

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 4 bin 462 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 23 bin 859 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılında artış eğilimi göstermiştir. 2014 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre azalış göstermiş olmakla birlikte, 2015 ve 2016 yıllarında tekrar yükselişe geçerek 2016 yılında 23 bin 859 ile zirveyi görmüştür. 2016 yılında 2010 yılına göre beş kattan daha fazla bir oranda açık iş alındığı ifade edilebilir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	11.121
TORNACI (TORNA TEZGÂHI OPERATÖRÜ)	1.018
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	700
MAKİNECİ (DİKİŞ)	618
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	611
BÜRO MEMURU (GENEL)	578
GARSON (SERVİS ELEMANI)	562
REYON GÖREVLİSİ	528
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	523
SATIŞ DANIŞMANI	510

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 2016 yılında 23 bin 859 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 11 bin 121 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %46,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü) ve Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

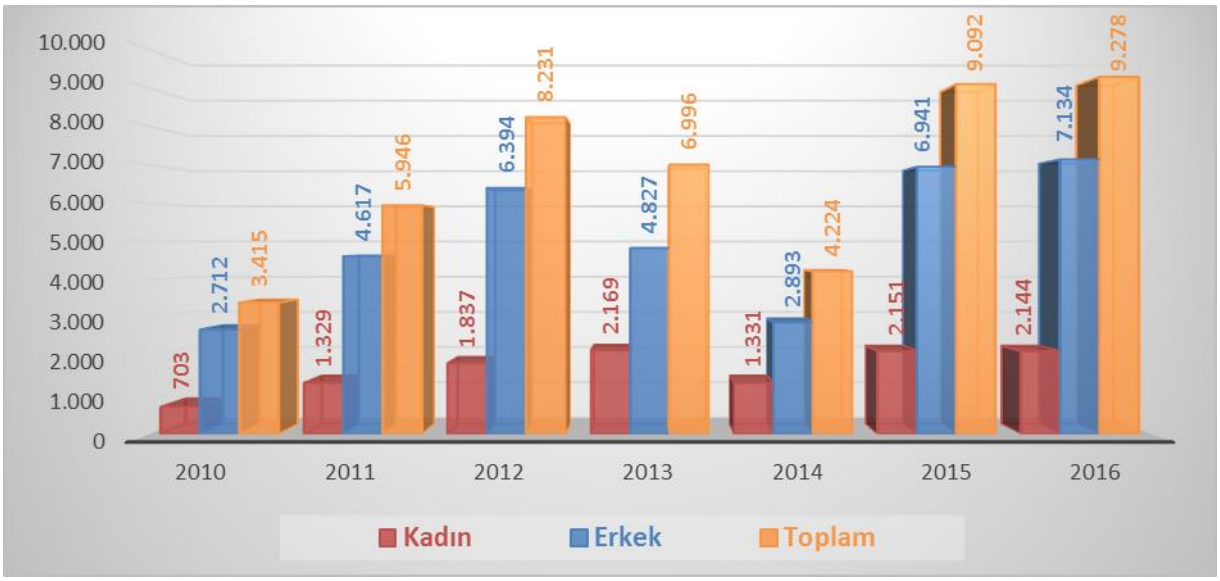

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 415 olan Malatya ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 712'si erkeklerden, geri kalan 703 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış, 2012'den 2015 yılına kadar ise düşüş eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Malatya ilinde 9 bin 278 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Kadınlarda en fazla işe yerleştirme 2013 yılında gerçekleşmiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.052	4.286	5.338
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	144	208	352
MAKİNECİ (DİKİŞ)	94	227	321
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2	316	318
BÜRO MEMURU (GENEL)	130	152	282
SATIŞ DANIŞMANI	56	146	202
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	33	159	192
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	71	69	140
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	37	80	117
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	1	102	103

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 5.338 tane işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %57,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Müşteri Temsilcisi, Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel), Müşteri Temsilcisi ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Erkeklerde ayrıca, İlk on meslekten farklı olarak Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) meslekleri, kadınlarda ise Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Konfeksiyon İşçisi ve Ambalajcı (El ile) meslekleri ön planda yer almaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	114	651	1.354	2.005
2011	95	746	853	1.599
2012	193	1.744	1.864	3.608
2013	152	1.389	1.597	2.986
2014	122	1.162	1.219	2.381
2015	131	1.410	1.006	2.416
2016	136	1.849	497	2.346

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 193 kursa 1.744 kadın kursiyer, 1.864 erkek kursiyer katılarak toplam 3.608 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 136 mesleki eğitim kursuna 2.346 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 1849'u kadın, 497'si erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 78,8'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
KADIN ÜST GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	KADIN ÜST GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI
KADIN GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI(DÜZ DAR ETEK- KADIN PANTOLONU-BLUZ- ELBİSE-FANTEZİ ELBİSE)	AYAKKABI EL MONTAJCISI	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI	SERVİS ELEMANI (GARSON) YARDIMCISI	KADIN GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI(DÜZ DAR ETEK- KADIN PANTOLONU-BLUZ- ELBİSE-FANTEZİ ELBİSE)
EL NAKIŞÇISI	DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	KADIN GİYİM MODELİST YARDIMCISI
EV TEKSTİLİ ÜRÜNLERİ HAZIRLAMA ELEMANI	ARICI	EL NAKIŞÇISI
KİLİM DOKUYUCU (EL TEZGÂHI)	İÇ GİYİM KONFEKSİYON MAKİNECİ	DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ
GİYSİ TADİLATÇISI	SIĞIR YETİŞTİRİCİSİ	EV TEKSTİLİ ÜRÜNLERİ HAZIRLAMA ELEMANI
EL VE MAKİNE NAKIŞÇISI	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	KİLİM DOKUYUCU (EL TEZGAHI)
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	AŞÇI YARDIMCISI	GİYSİ TADİLATÇISI
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	ÜTÜCÜ	EL VE MAKİNE NAKIŞÇISI

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise), Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, El Nakışçısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı, Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise), Kadın Giyim Modelist Yardımcısı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Ayakkabı El Montajcısı, Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	7	8	7	15
2011	28	97	138	235
2012	110	417	626	1.043
2013	206	830	1.186	2.016
2014	163	460	520	980
2015	729	818	1.307	2.125
2016	1080	1.163	2.250	3.413

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2015 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2015 yılına göre yaklaşık 1,5 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 1.080 program düzenlenmiş olup toplam 3.413 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 34'ü kadınlardan yüzde 66'sı erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 60,6 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
BÜRO MEMURU (GENEL)	DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
KALİTE KONTROLCÜ	REYON GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
SATIŞ DANIŞMANI	BÜRO MEMURU (GENEL)	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	KALİTE KONTROLCÜ	KALİTE KONTROLCÜ
REYON GÖREVLİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	AYAKKABI EL MONTAJCISI	GARSON (SERVİS ELEMANI)
BÜRO İŞÇİSİ	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	SATIŞ DANIŞMANI

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Düz Dikiş Makineci, Konfeksiyon İşçisi, Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro Memuru (Genel), Konfeksiyon İşçisi, Düz Dikiş Makineci) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Düz Dikiş Makineci, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	16	185	241	426
2015	18	226	203	429
2016	29	306	493	799

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendiişlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 29 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 0,6 kat daha fazladır. Programa 306'sı kadın, 493'ü erkek olmak üzere toplam 799 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	26	31	575	606
2011	65	6	1.059	1.065
2012	104	82	2.242	2.324
2013	23	73	581	654
2014	48	152	1.073	1.225
2015	72	957	4.020	4.977
2016	33	500	1.410	1.910

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Malatya ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 33 kurs açılmış olup bu programlara 500'ü kadın, 1.410'u erkek olmak üzere toplamda 1.910 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	2.386	1.905
2011	2.654	1.950
2012	3.066	1.846
2013	4.295	2.577
2014	5.506	3.166
2015	7.609	4.407
2016	10.107	5.172

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 2016 yılında toplam 10.107 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 5.172'si işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar

itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 32,8 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 17,4 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.482
BÜRO MEMURU (GENEL)	263
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	247
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	193
MAKİNECİ (DİKİŞ)	148
SATIŞ DANIŞMANI	127
ÖN MUHASEBECİ	82
PAZARLAMACI	76
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	69
AŞÇI	68

Kaynak: İŞKUR

Malatya ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 1.482 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %28,7'sini oluşturmaktadır. Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 263 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Malatya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Malatya ilinde 636 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 39.117 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Malatya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'te Malatya ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	156
İnşaat	139
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	127
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	47
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	38
Ulaştırma ve depolama	28
Eğitim	24
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Madencilik ve taş ocakçılığı	10
Gayrimenkul faaliyetleri	8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Bilgi ve iletişim	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	**636**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Malatya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 24,5'i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30'dur. Bu durumda Malatya ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,8'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,8 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Bilgi ve İletişim ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi

ve İyileştirme Faaliyetleri karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Malatya ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

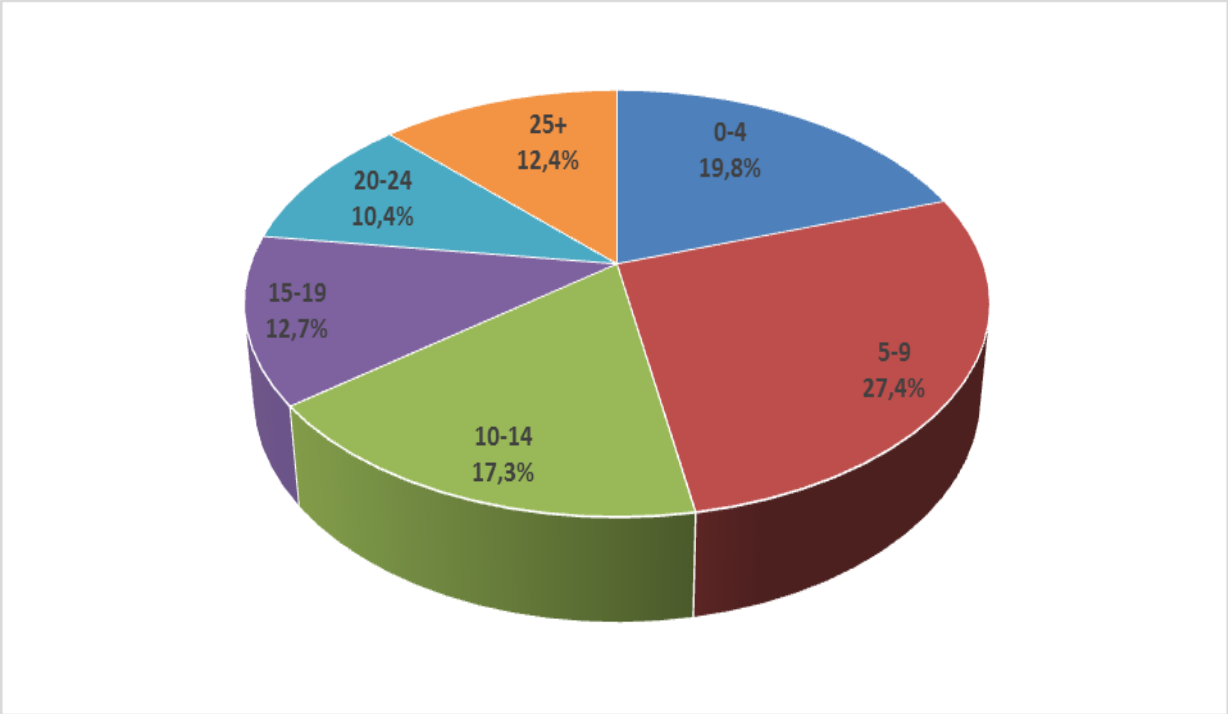

Kaynak: İPA 2017

Şekil 5'de görüldüğü üzere Malatya ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 27,4'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. Yüzde 19,8'i 0-4 yaş arasında iken 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 17,3'tür.İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 4 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6:Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

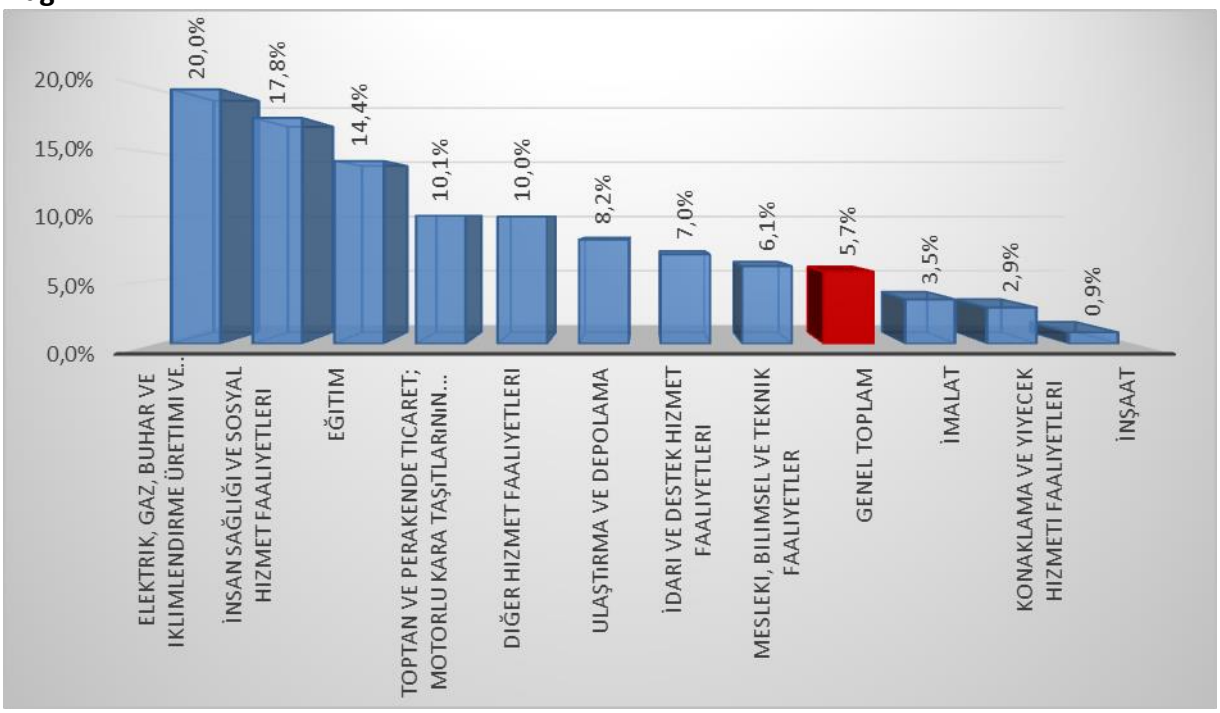

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 20'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Malatya ili genelinde bu oran yüzde 5,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Söz konusu sektör Malatya ilinde yüzde 17,8 ile ikinci sırada yer almaktadır. Malatya ilinde Üçüncü sırada ise yüzde 14,4 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Türkiye genelinde sektörlere göre en fazla part-time çalışanı olan sektör yüzde 36 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

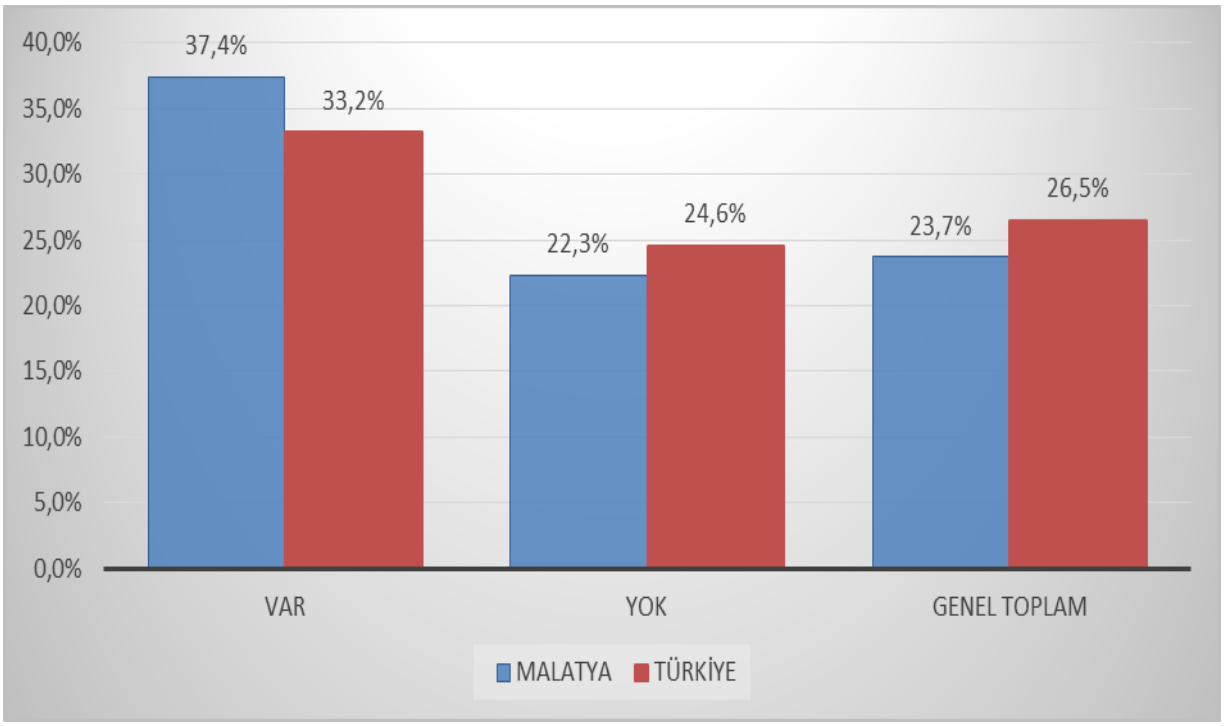

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Malatya ilinde bu oran yüzde 23,7 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Malatya ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 33,2 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 22,3 olarak tespit edilmiştir.

Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Malatya ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durum

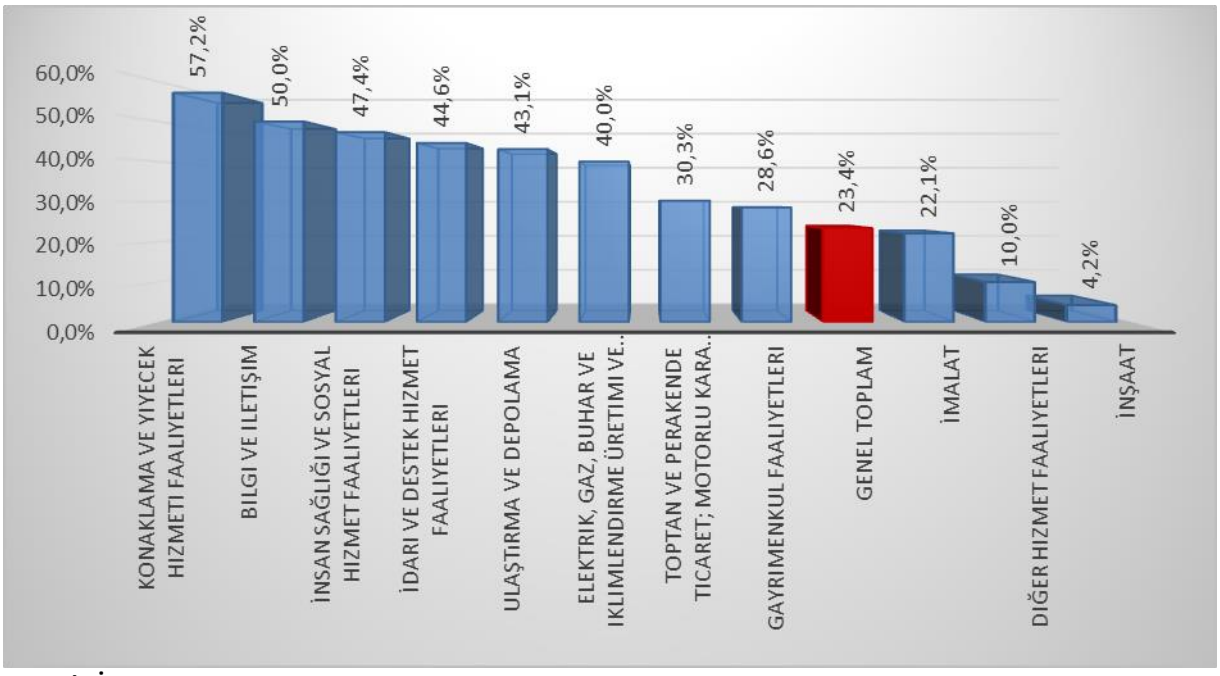

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde işyerlerinin yüzde 23,4'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Malatya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 57,2'sinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Bilgi ve İletişim sektörü %50 ile ikinci sırada yer almaktadır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yüzde 47,4 ile üçüncü sırada yer almaktadır. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Malatya ili genelinde İnşaat, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörleri dışındaki tüm sektörlerde genel toplamın üzerinde vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Türkiye geneline bakıldığında ilk sırada Malatya ilinde olduğu gibi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ilk sırada yer almakta olup oranı yüzde 61'dir. Ülke genelinde ikinci sırayı yüzde 48,3 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü alır iken üçüncü sırayı Malatya ilinde olduğu gibi İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü almaktadır. Söz konusu sektörün oranı yüzde 40,1'dir.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

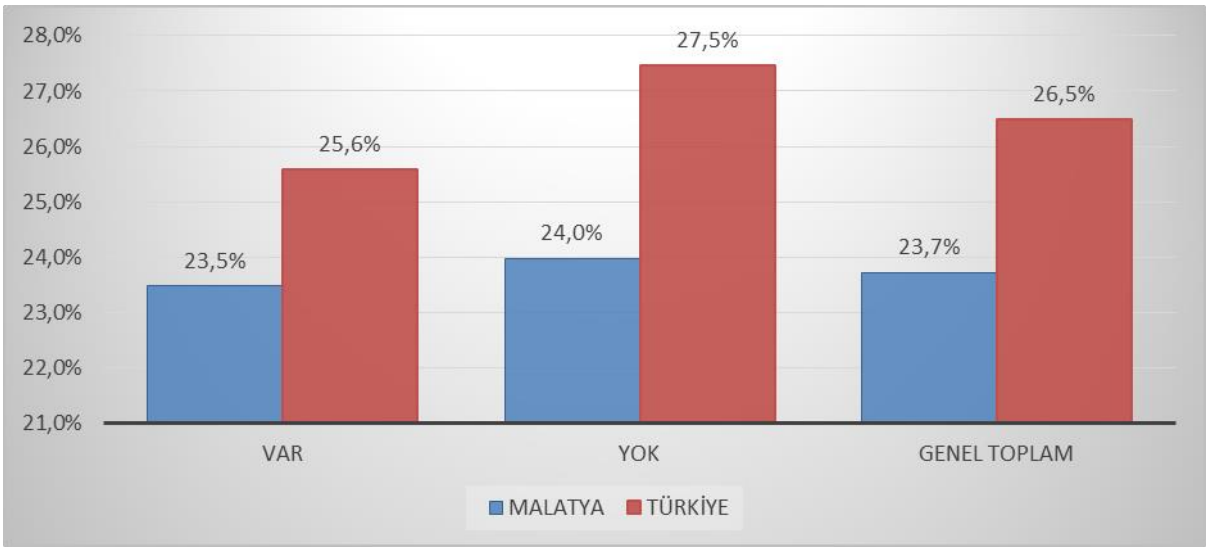

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23,5'i kadın, yüzde 76,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 24'e yükselmektedir.

Malatya'da olduğu gibi Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Malatya ilinde yüzde 0,5'tir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

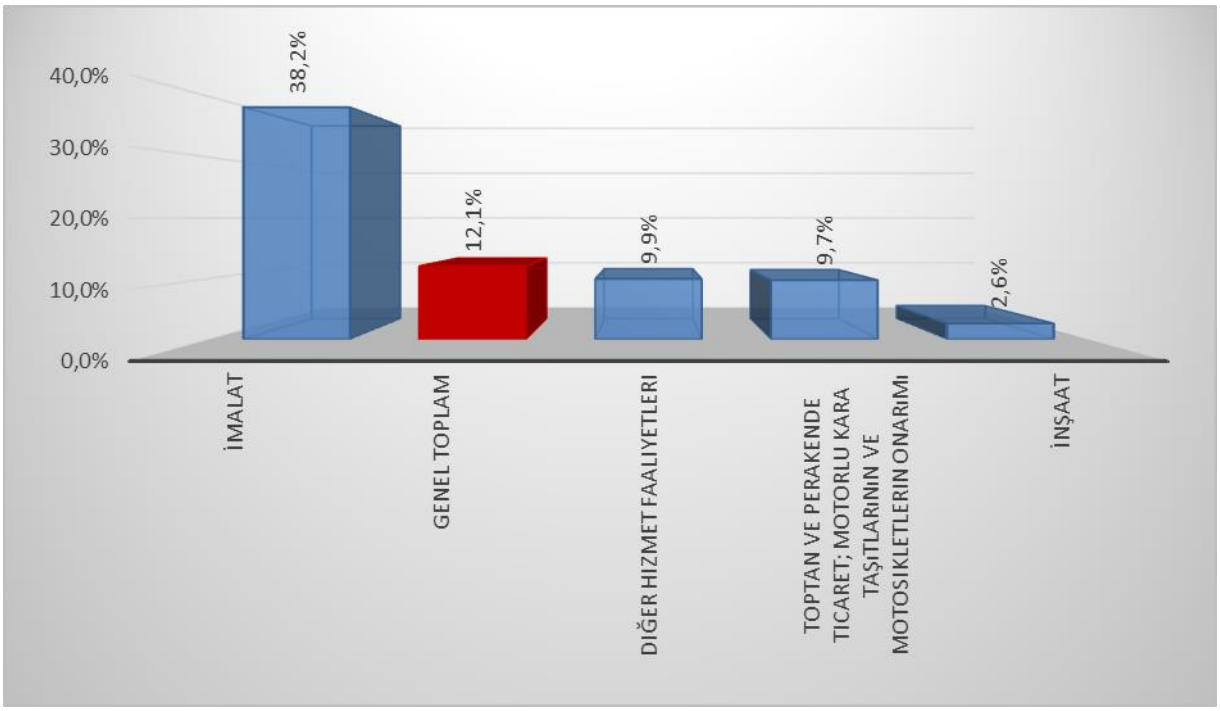

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde 17 sektörden sadece 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 38,2'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 9,9 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu İmalat sektörü ihracat yapma oranı anlamında Malatya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Ancak bu oran Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır. Türkiye genelinde İmalat sektörünün ihracat oranı yüzde 52,2'dir. Malatya ilinde olduğu gibi Türkiye genelinde de İmalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. Malatya ilinde ikinci sırada Diğer Hizmet Faaliyetleri gelmesine rağmen oranı ortalamanın altında yer almaktadır. İlk sıradaki sektör ile ikinci sıradaki sektör arasında 28,3'lük bir fark olup, bu durum il de ihracat yönünden İmalat sektörünün lokomotif sektör olduğu gerçeğini ortaya çıkartmaktadır. İmalat sektöründeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir

Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ikinci sırada yer alır iken yüzde 9,7'lik bir oran ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüne yakın bir noktadadır.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

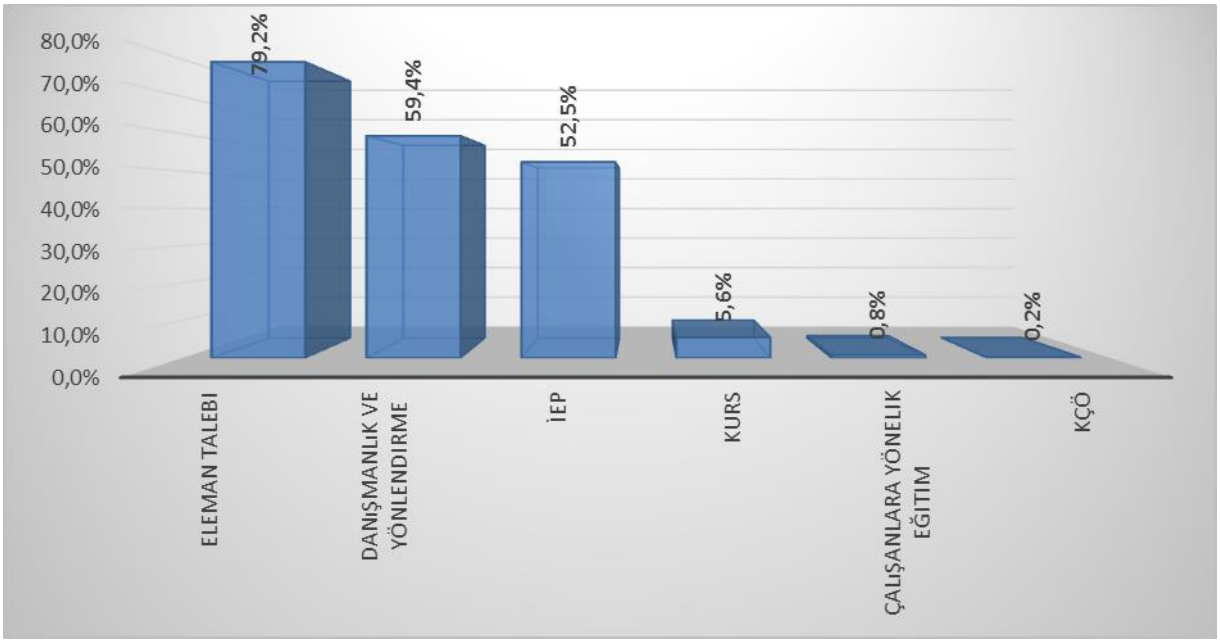

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 66,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Malatya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 79,2'si Eleman Talebinden yararlanırken yüzde 59,4'ü Danışma ve Yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Malatya İlinde en fazla yararlanılan bir başka İŞKUR hizmeti İşbaşı Eğitim Programlarıdır. İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan işyerlerinin oranı yüzde 52,5'tir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

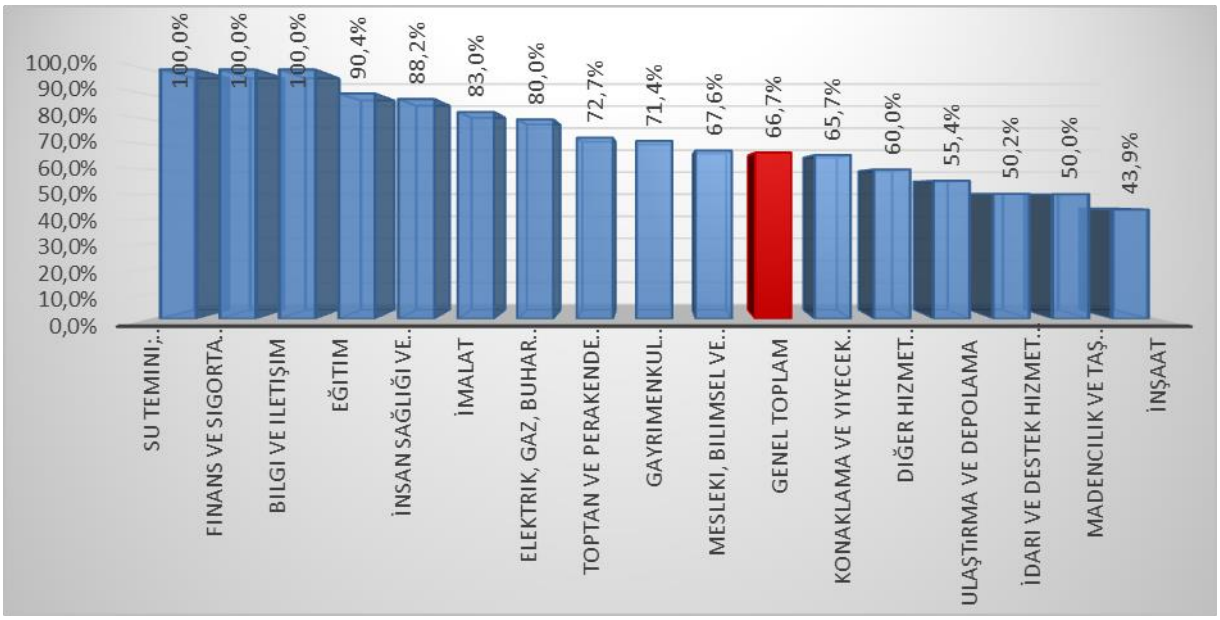

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Malatya'da Sektörlerin yüzde 66,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken ilk üç sırada yer alan Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden en az faydalanan sektör İnşaat sektörü olup, söz konusu sektörde dahi faydalanma oranı yüzde 43,9'dur.

Türkiye genelinde sektörlerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olup, Malatya ilinin oranı ülke genelinin 11,3 puan üzerinde yer almaktadır. Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve Eğitim sektörleri ilk üç sırayı paylaşmaktadır.

Türkiye genelinde de en az faydalanan sektör İnşaat sektörü olup oranı yüzde 35,2'dir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	0,9%	63,6%	94,9%	61,0%	-	12,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,5%	61,3%	89,0%	50,7%	-	3,5%
İnşaat	-	59,6%	53,2%	21,8%	-	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	60,9%	86,9%	60,8%	-	-
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	31,6%	65,8%	48,2%	4,2%	9,1%
Eğitim	-	52,3%	62,9%	74,2%	-	-
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	59,7%	59,7%	94,0%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	64,8%	71,3%	43,5%	-	-
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	54,9%	53,5%	54,1%	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	16,7%	100,0%	66,6%	-	16,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	-	80,0%	40,0%	80,0%	-	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	75,0%	50,0%	-	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	50,0%	100,0%	-	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	68,1%	63,8%	31,9%	-	-
Bilgi ve iletişim	-	100,0%	100,0%	100,0%	-	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	-	-	-
Genel Toplam	**0,8%**	**59,4%**	**79,2%**	**52,5%**	**0,2%**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde Eleman Talebi noktasında en çok İŞKUR hizmetlerinden yararlanan sektörler irdelendiğinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Diğer hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamının İŞKUR'un söz konusu hizmetinden faydalandığı tablo 14'ten de anlaşılacaktır. Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden Bilgi ve İletişim ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin tamamı faydalanırken, Gayrimenkul sektörü yüzde 80 ile üçüncü sırada gelmektedir. İŞKUR'dan en çok faydalanılan bir diğer hizmet olan İşbaşı Eğitim Programlarını Bilgi ve sektörünün tamamı yararlanırken, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 94 ile ikinci ve Gayrimenkul faaliyetleri yüzde 80 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 14'te yer alan verilerde bazı sektörlerin yüzde 100 olarak istatistiklere yansımasının nedenlerinden birisinin söz konusu sektörde yer alan firma sayısının az olmasından kaynaklandığı unutulmamalıdır.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Malatya ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

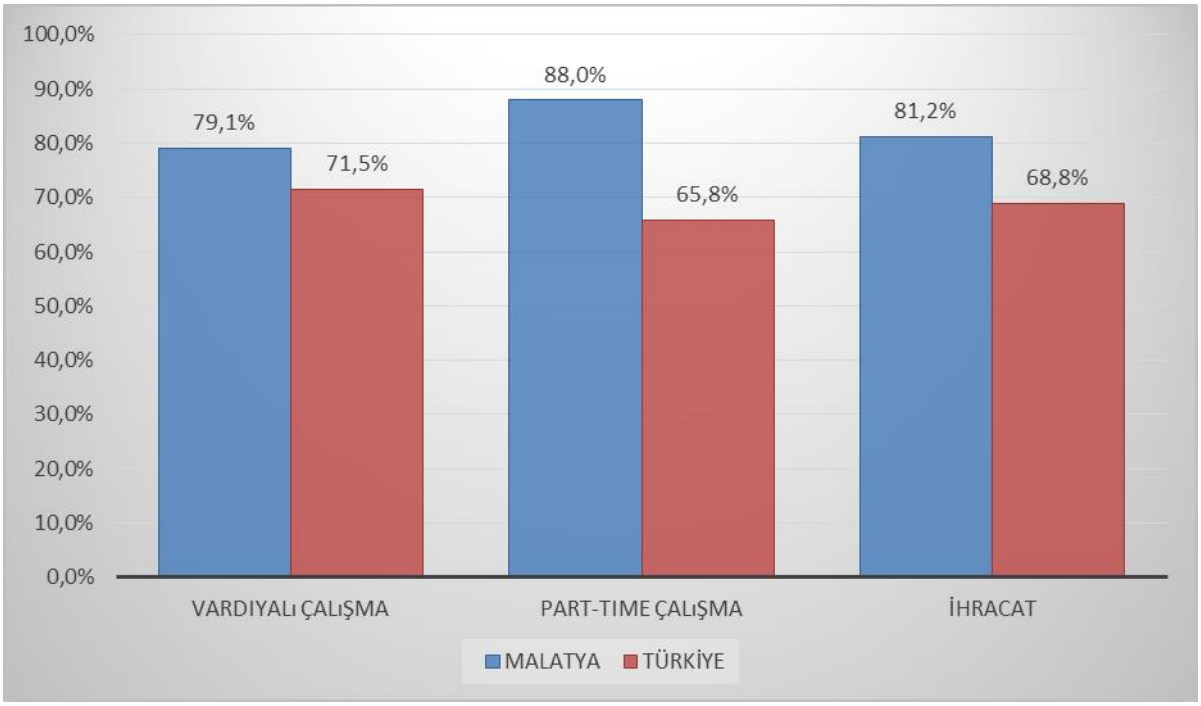

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma, part-time çalışma yapan işyerleri ile ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumları irdelendiğinde Malatya iline ait oranların Türkiye ortalamasının üzerinde bulunduğu şekil 13'ten de anlaşılacaktır. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin Malatya ilinde yüzde 79,1'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanırken aynı durum Türkiye genelinde yüzde 71,5 olarak istatistiklere yansımaktadır. Part-time çalışma yapan işyerleri açısından bakıldığında Malatya'da oran yüzde 88 iken Türkiye oranı yüzde 65,8'dir. İhracat yapan işyerleri açısından bakıldığında da Malatya'da ki işyerlerinin yüzde 81,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken ülke genelinde bu oran yüzde 68,8 olarak ortaya çıkmıştır.

Mevcut İstihdam

Malatya ilinde araştırma kapsamına dâhil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 39 bin 117 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 29 bin 843 çalışan erkeklerden, 9 bin 275 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2.837	9.925	12.763
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3.317	5.842	9.159
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	985	5.510	6.496
İnşaat	218	3.419	3.637
Ulaştırma ve depolama	104	1.796	1.900
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	748	547	1.295
Eğitim	574	573	1.146
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	211	713	924
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75	419	494
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	23	336	359
Diğer hizmet faaliyetleri	103	212	315
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	17	194	211
Madencilik ve taş ocakçılığı	4	173	176
Gayrimenkul faaliyetleri	27	112	139
Bilgi ve iletişim	13	35	48
Finans ve sigorta faaliyetleri	17	15	32
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	22	22
Genel Toplam	**9.275**	**29.843**	**39.117**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Malatya ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Malatya ilinde çalışanların yüzde 32,6'sı belirtilen sektörde yer almaktadır. İmalat sektörünün Malatya ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 33,3 oranında, kadınlarda ise yüzde 30,6 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur.

Tablo 15 incelendiğinde Eğitim ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısına yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

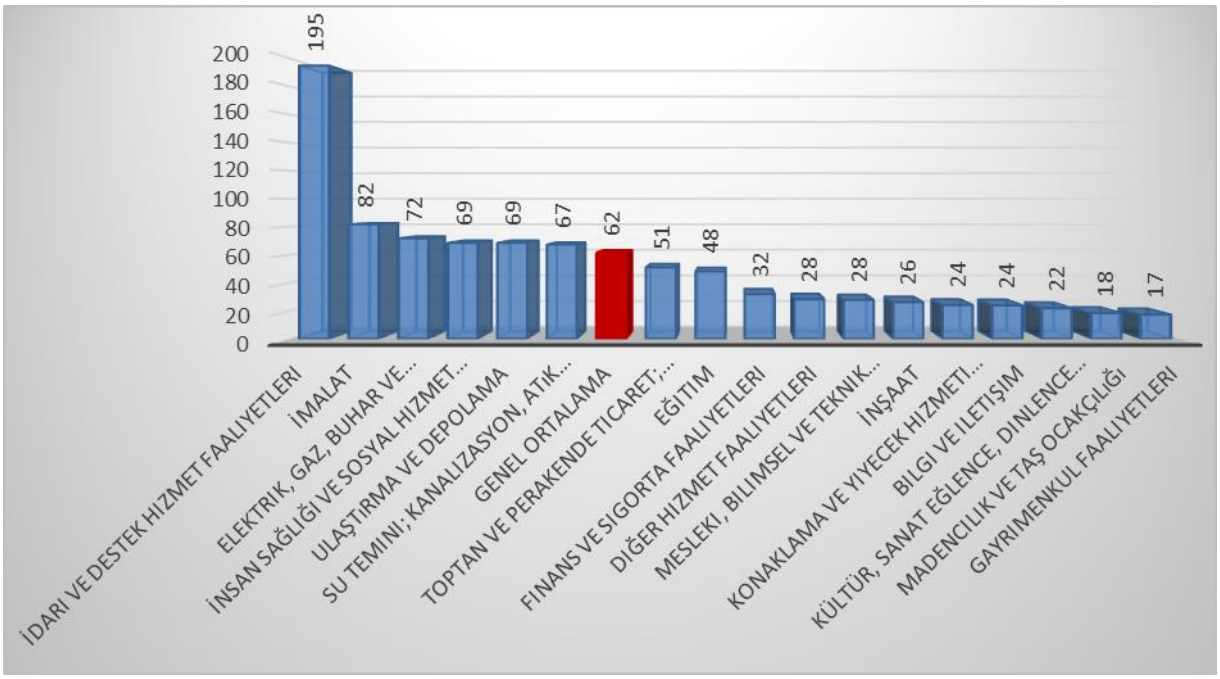

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'ta Malatya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 62 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 195; ikinci sırada bulunan İmalat sektöründe 82 kişi ve üçüncü sırada bulunan Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe 72 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Malatya ilinde en az çalışanın bulunduğu sektör 17 kişi ile Gayrimenkul Faaliyetleri olurken, Madencilik ve Taş Ocakçılığı 18 çalışan, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü 22 çalışan ortalamasıyla son sıralarda yer almaktadır.

Malatya ilinde ayrıca Ulaştırma ve Depolama, Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme faaliyetleri sektörlerinde ki çalışan sayıları il ortalamasının üzerinde yer almaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	799	8.307	9.106
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2.341	6.525	8.866
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.494	5.604	7.098
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1.891	2.260	4.150
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	958	2.964	3.922
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1.301	1.716	3.017
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	380	1.542	1.922
YÖNETİCİLER	111	768	879
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	156	157
Genel Toplam	**9.275**	**29.843**	**39.117**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 28,8'i, erkek çalışanların yüzde 27,8'i ve kadın çalışanların yüzde 8,6'sı bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 22,7 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Malatya ilinde kadınların yüzde 25,2'si Nitelik Gerektirmeyen Meslek Mensupları, yüzde 20,4'ü Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 27,8'i Tesis ve Makine Operatörleri Meslek Mensupları ve yüzde 21,9'u Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Malatya ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	2.188	7.921	10.109
5-9	2.697	6.564	9.261
10-14	1.202	4.047	5.249
15-19	2.028	5.102	7.131
20-24	526	2.564	3.090
25+	633	3.644	4.277
Genel Toplam	**9.275**	**29.843**	**39.117**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında ters yönlü bir ilişkinin olmasıdır. İşyerinin yaşı büyüdükçe çalışan sayısı azalmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 25,8'i 0-4 yaş grubunda yer alırken, en az çalışanların yer aldığı yaş grubu 20-24 olup, belirtilen grupta toplam çalışanların yüzde 7,9'u bulunmaktadır.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 14,8'dir.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yeni kurulan işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri Malatya ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinin yarısını 0-4 ve 5-9 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
GENEL ALAN TEMİZLEME GÖREVLİSİ/MEYDANCI	GENEL ALAN TEMİZLEME GÖREVLİSİ/MEYDANCI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	GENEL ALAN TEMİZLEME GÖREVLİSİ/MEYDANCI
MAKİNECİ (DİKİŞ)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	SEKRETER	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	HEMŞİRE	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Malatya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin dördünün kadın çalışanlar bazında aynı çıkmasının sebebi söz konusu mesleklerde kadınların daha fazla istihdam edilmesi olarak açıklanabilir.

Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak sekreter mesleği yer alırken erkeklerde İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

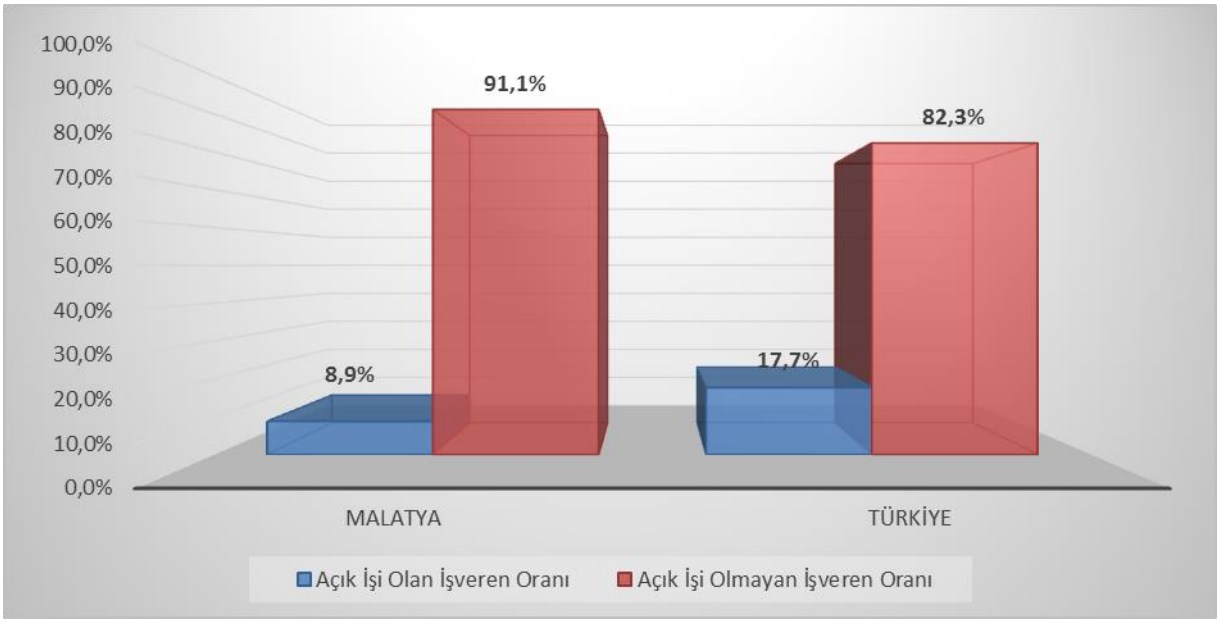

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 8,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Malatya ilinde 57 işyerinden 585 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	417
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	50
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	38
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29
Gayrimenkul faaliyetleri	17
İnşaat	16
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Ulaştırma ve depolama	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**585**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 585 kişilik açık işin yüzde 71,3'üne tekabül eden 417 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Gayrimenkul faaliyetleri	10,9%	17,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	3,4%	14,3%
İmalat	3,2%	11,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3,1%	10,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,8%	8,2%
İnşaat	0,4%	7,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,4%	6,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,2%	6,1%
Ulaştırma ve depolama	0,2%	5,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,1%	4,4%
Genel Toplam	**1,5%**	**8,9%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Malatya ilinde açık iş oranı

yüzde 1,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Malatya ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 10,9 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 17,9'unda açık iş bulunmaktadır. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü yüzde 14,3 ile İmalat sektörü yüzde 11,4 ile takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle bu sektörlerdeki her 10 işyerinden 4'ünde açık iş mevcuttur.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

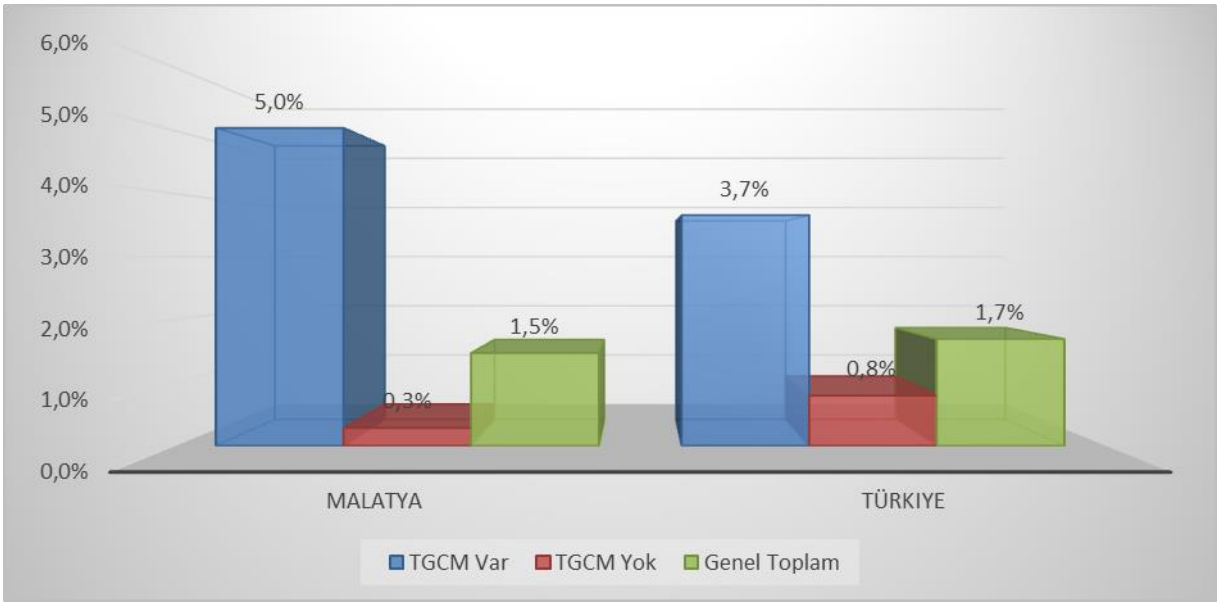

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 5; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,3 olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin oranları Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

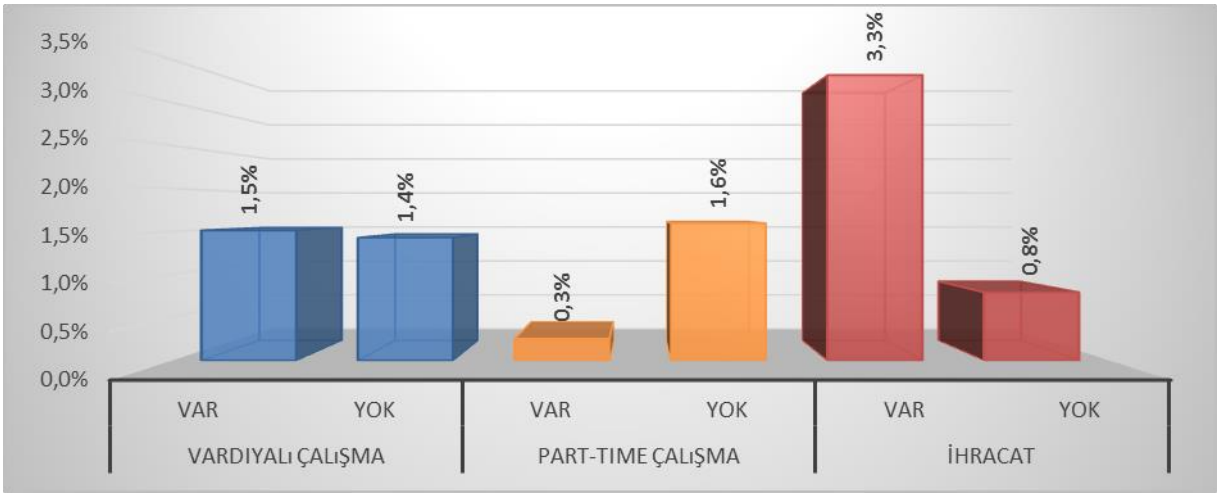

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,5, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 0,3, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,6'dır.

İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 3,3, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,8 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Vardiyalı çalışmanın olup olmaması açık işi çok etkilemez iken, part-time çalışmanın olmadığı işyerlerinde olanlara nazaran daha fazla açık iş olduğu söylenebilir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

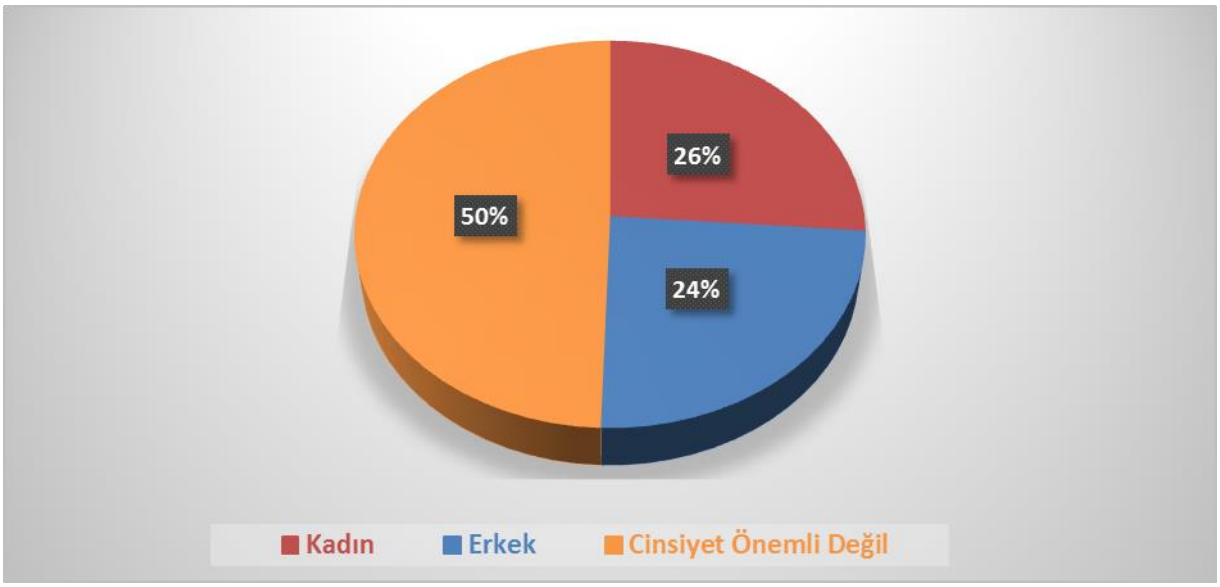

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Malatya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 50'sinde işverenler cinsiyet

tercihinde bulunmamıştır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi yüzde 26 erkek işgücü istihdam etme eğilimi ise yüzde 24 olarak tespit edilmiştir. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

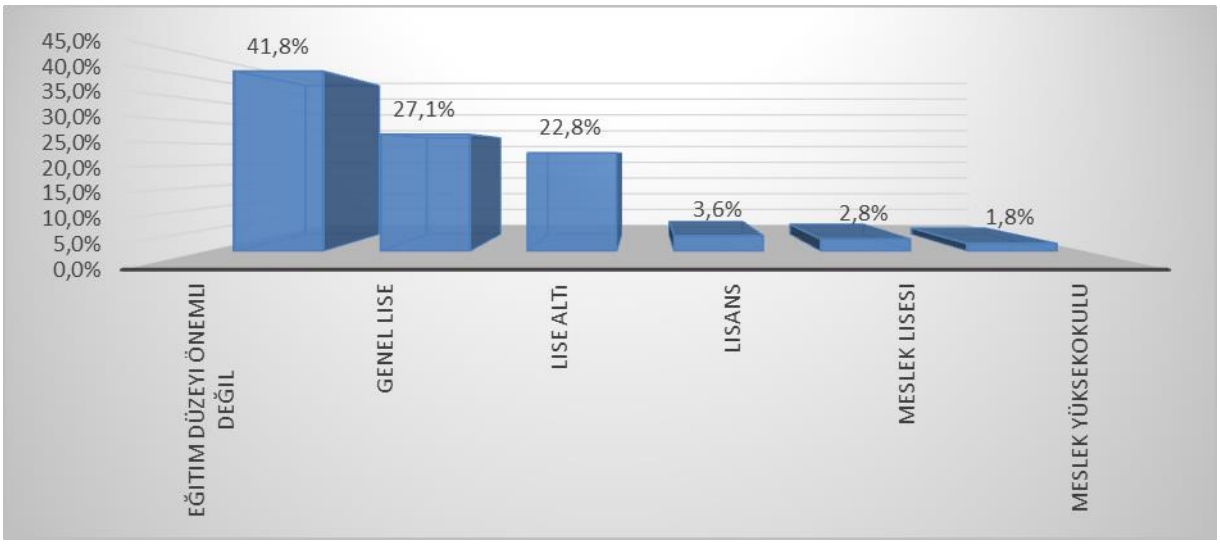

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Malatya ilindeki açık işlerin yüzde 41,8'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise genel lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 1,8 ile meslek yüksekokuludur.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

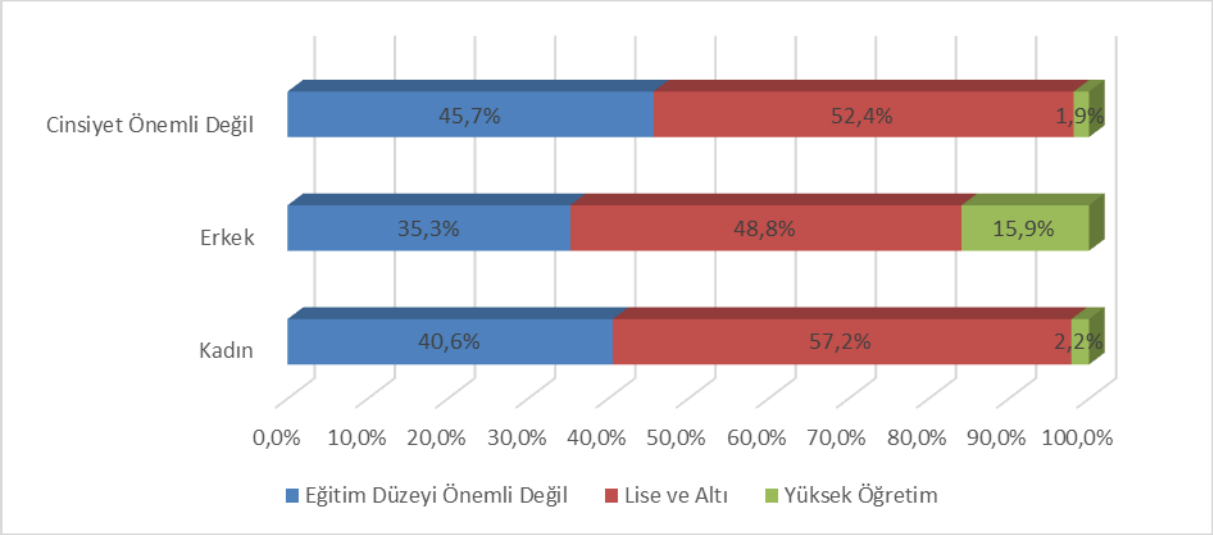

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca kadınlarda talep edilen açık işlerde herhangi bir eğitim seviyesinin istenmemesi erkeklere göre daha fazladır. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine erkek tercihi yapanların daha fazla olmasıdır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Malatya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	51,7%	47,0%	1,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	11,4%	52,3%	36,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	97,0%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7,4%	85,2%	7,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	46,5%	31,0%	22,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	66,7%	33,3%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**41,8%**	**52,8%**	**5,4%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü bulunmaktadır. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Gayrimenkul Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründeki açık işlerin yüzde 100 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler

açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise yüzde 51,7 oranıyla İmalat sektörü olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

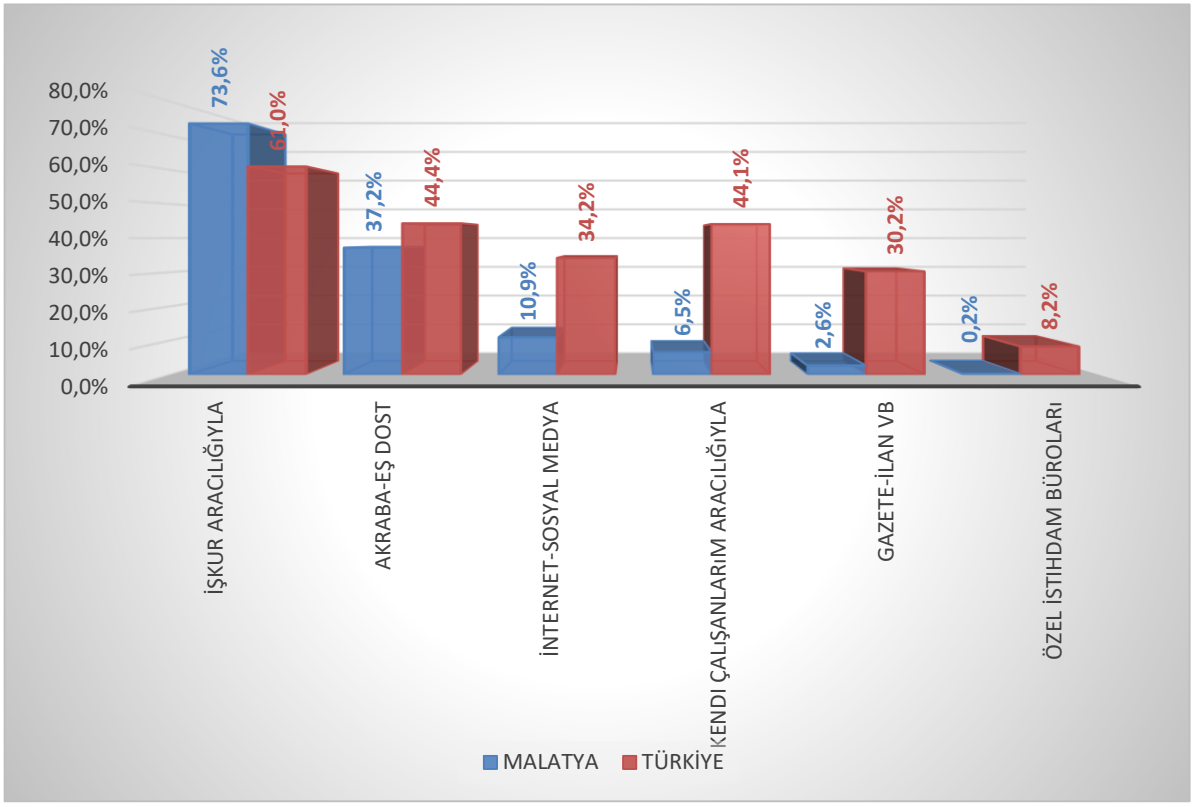

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Malatya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 73,6 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla ile aranmaktadır.

Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde işverenler daha sonra Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 37,2'si Akraba-Eş Dost aracılığı ile aranmaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	71,1%	40,5%	4,5%	9,9%	3,7%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	-	-	-	-	-	-
Lise altı	81,6%	30,7%	0,0%	7,1%	4,6%	0,0%
Genel lise	85,6%	34,2%	20,4%	1,4%	0,0%	0,0%
Meslek lisesi	24,8%	72,8%	20,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	24,1%	34,7%	65,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Lisans	25,9%	36,4%	47,9%	10,6%	0,0%	5,2%
Genel Toplam	**73,6%**	**37,2%**	**10,9%**	**6,5%**	**2,6%**	**0,2%**

Kaynak: İPA 2017

Lise Altı eğitiminde talep verilen açık işlerde İnternet-Sosyal Medya, Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde Gazete-İlan vb. arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Genel lise eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin yüzde 85,6'sı İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Lise altı talep edilen açık işlerin yüzde 81,6'sı İŞKUR ile aranmaktadır.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR ve Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih ederken özel istihdam büroları arama kanalı tercih edilmemiştir. Özel istihdam büroları arama kanalı sadece lisans düzeyindeki eğitim seviyesinde kullanılmıştır. Türkiye genelinde ise çıraklık eğitimi düzeyindeki açık işler yüzde 76,9 ile İŞKUR arama kanalını kullanılan eğitim düzeyinde ilk sırada yer almaktadır. Malatya ilinde çıraklık eğitimi düzeyinde araştırmanın yapıldığı zaman diliminde açık iş talebi olmadığından arama kanallarındaki istatistiklere yansımamıştır.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

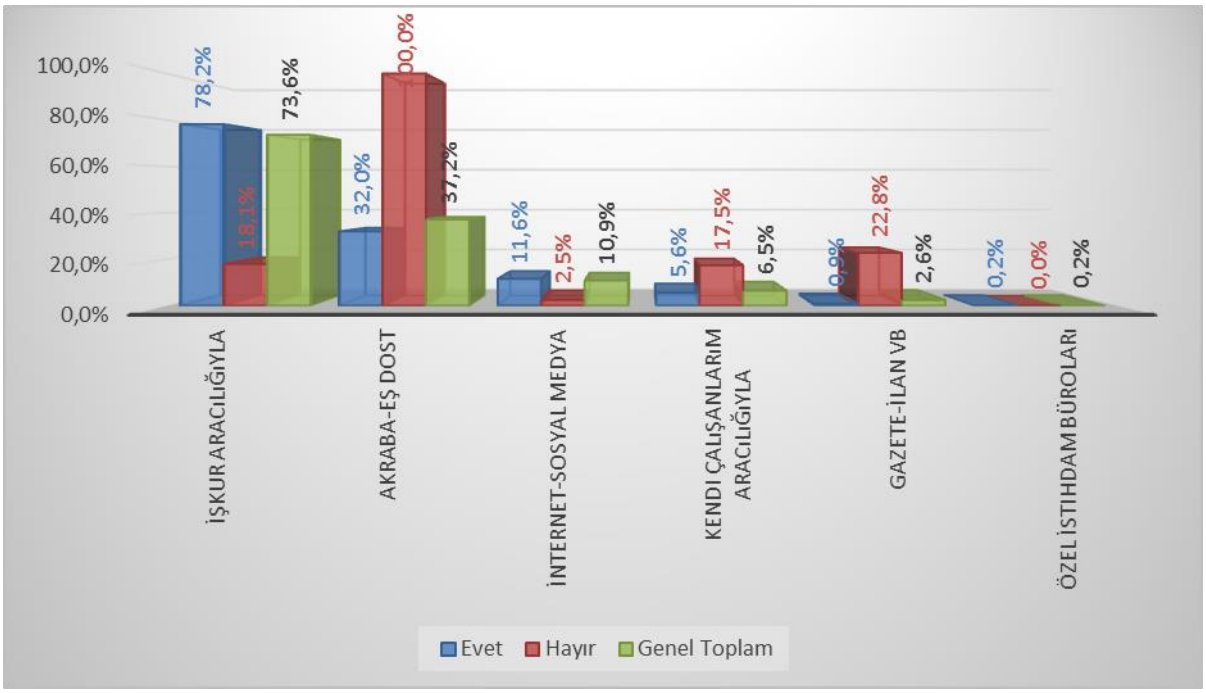

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 78,2 gibi önemli bir oranda İŞKUR tercih edilirken ikinci sırada yüzde 32 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin tamamını Akraba-Eş Dost aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için İnternet-Sosyal Medya arama kanalını yüzde 11,6 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde İnternet-Sosyal Medya arama kanalını yüzde 2,5 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	6	1	1	2	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	2	2	-	1	2
Takım Çalışması	4	3	4	3	2	3	3
Bilgisayar kullanımı	5	-	1	5	-	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	3	-	3	6	-	6	5
Yabancı Dil	-	-	-	4	-	-	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	-	5	7	-	-	7
Proje Tabanlı Çalışma	7	-	-	10	3	-	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	9	-	7	8	-	5	9
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	8	-	8	9	-	7	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Malatya ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Takım Çalışması, Bilgisayar Kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği, Yabancı Dil becerisi, Satış ve Pazarlama Becerisi, Proje Tabanlı Çalışma, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, en çok gazete-ilan vb. arama kanalı ve kendi çalışanlarım aracılığıyla istenmiştir. Akraba-Eş Dost ve İnternet Sosyal Medya arama kanalında en çok Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir. İŞKUR aracılığı ile aranan açık işlerde en çok İletişim ve İfade Yeteneği talep edilmiştir.

Gazete-ilan vb arama kanalı ile aran açık işlerde Satış ve Pazarlama Becerisi ile Proje Tabanlı Çalışma becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Takım Çalışması becerisi talep edilmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

MALATYA	Açık İş Sayısı
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	238
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	211
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	72
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	14
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	22
YÖNETİCİLER	1
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	8
GENEL TOPLAM	**585**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 40,6'dır. İkinci sırada ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Malatya ili için tespit edilen yüzde 1,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3,2 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

MALATYA	Açık İş Oranı
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3,2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2,3%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1,8%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,7%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,6%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,5%
YÖNETİCİLER	0,1%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0,1%
GENEL TOPLAM	**1,5%**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları en fazla yüzde 3,2 ile ilk sırada Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. İkinci sırada yüzde 2,3 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, üçüncü sırada yüzde 1,8 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu gelmektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
YÖNETİCİLER	0,8%	-	-	0,2%
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	83,3%	38,8%	19,1%	40,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	13,1%	27,0%	52,6%	36,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	-	11,2%	19,4%	12,3%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,7%	-	7,3%	3,8%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,4%	8,6%	1,5%	3,2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0,7%	4,8%	-	1,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-	9,6%	-	2,3%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 83,3 oranında Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 13,1 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar; yüzde 1,4 oranında Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları olmuştur.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 52,6 oranında işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği gelmiştir. Daha sonra ise Takım Çalışması ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile İletişim ve İfade Yeteneği becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise yabancı dil becerisinin talep edildiği tek meslek grubu olmuştur. İlk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik İle Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi talep edilmektedir.

Yöneticiler ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda en çok talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olmuştur. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile meslek gruplarında ilk sırada Bilgisayar kullanımı becerisi yer almaktadır.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	YÖNETİCİLER	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	5	1	2	-	1	1	3	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	2	1	-	2	2	2	2	-	2
Takım Çalışması	3	5	4	-	5	4	4	3	-	3
Bilgisayar kullanımı	1	6	-	-	2	-	1	-	-	4
İletişim ve İfade Yeteneği	2	3	3	-	6	-	-	-	-	5
Yabancı Dil	-	-	-	-	-	3	-	-	-	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	4	-	-	-	-	-	6	-	7
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	-	-	4	5	-	5	-	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	7	-	-	3	-	-	-	-	9
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	-	-	5	-	-	4	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
YÖNETİCİLER	-	-	-	100,0%	-	-
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	27,1%	2,9%	-	80,4%	-	7,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	38,3%	3,9%	5,8%	74,8%	-	7,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	45,9%	-	15,7%	71,3%	-	-
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	95,0%	-	95,0%	90,0%	-	5,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	40,8%	-	47,8%	22,9%	5,8%	11,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	86,3%	-	-	13,7%	-	-
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	25,6%	-	74,4%	25,6%	-	-
GENEL TOPLAM	**37,2%**	**2,6%**	**10,9%**	**73,6%**	**0,2%**	**6,5%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Yöneticiler meslek grubu olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubuna ait açık işler ise İŞKUR aracılığı ile aranmamaktadır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya ve Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işlerin yüzde 86,3'ü Akraba-Eş Dost arama kanalı aracılığı ile aranmaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanların yüzde 95'i Akraba-Eş Dost arama kanalı ve İnternet Sosyal Medya kullanılarak aranmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
MAKİNECİ (DİKİŞ)	-	1	-	-	-	-	4	3	-	2
ÜTÜCÜ	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	-	2	-	-	-	-	-	-	3	1
İPLİK TEMİZLEME İŞÇİSİ	-	2	-	-	-	-	-	-	3	1
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
LAZER KESİMCİ (TEKSTİL)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
YIKAMA MAKİNESİ İŞÇİSİ (TEKSTİL)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
GARSON (SERVİS ELEMANI)	-	1	-	2	-	-	-	3	-	-
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1
KAPICI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Malatya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil, İplik Temizleme İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Lazer Kesimci (Tekstil), Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil), Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Kapıcı mesleklerinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır. Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. Açık işi olan ilk on meslekte Bilgisayar kullanımı, Hesap Yapabilme(Analitik Beceri),Proje Tabanlı Çalışma ve Satış ve Pazarlama becerileri tercih edilmemiştir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
MAKİNECİ (DİKİŞ)	KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	YIKAMA MAKİNESİ İŞÇİSİ (TEKSTİL)
ÜTÜCÜ	İPLİK TEMİZLEME İŞÇİSİ	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)
KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	LAZER KESİMCİ (TEKSTİL)	KAPICI
İPLİK TEMİZLEME İŞÇİSİ	KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	ALÜMİNYUM DOĞRAMACI
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	BİYOSİDAL MESUL MÜDÜRÜ	DİĞER CAMCILAR
KAPICI	MUHASEBECİ	TORNACI (TORNA TEZGÂHI OPERATÖRÜ)
YIKAMA MAKİNESİ İŞÇİSİ (TEKSTİL)	SEKRETER	DÖKÜMCÜ (METAL)
LAZER KESİMCİ (TEKSTİL)	İNSAN KAYNAKLARI UZMANI/PERSONEL UZMANI	BİLGİSAYAR MÜHENDİSİ
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	AŞÇI
GARSON (SERVİS ELEMANI)		TEMİZLİK GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil, İplik Temizleme İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Kapıcı, Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil), Lazer Kesimci (Tekstil) Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi, Garson (Servis Elemanı)meslekleridir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Kalite Kontrolcü-Tekstil, İplik Temizleme İşçisi, Lazer Kesimci (Tekstil), Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi, Biyosidal Mesul Müdürü, Muhasebeci, Sekreter, İnsan Kaynakları Uzmanı/Personel Uzmanı, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Kapıcı, Alüminyum Doğramacı, Diğer Camcılar, Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü), Dökümcü (Metal), Bilgisayar Mühendisi, Aşçı, Temizlik Görevlisi meslekleridir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	1	2
Takım Çalışması	4	3	3	3
Yabancı Dil	3			4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	6	4	5
Bilgisayar kullanımı	7	4	5	6
Satış ve Pazarlama Becerisi		7	6	7
Proje Tabanlı Çalışma		5	9	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6		7	9
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme		8	8	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki benzerlik göstermektedir. Kadınlar ve erkeklerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ikinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerileri yer almaktadır. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik de Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Malatya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

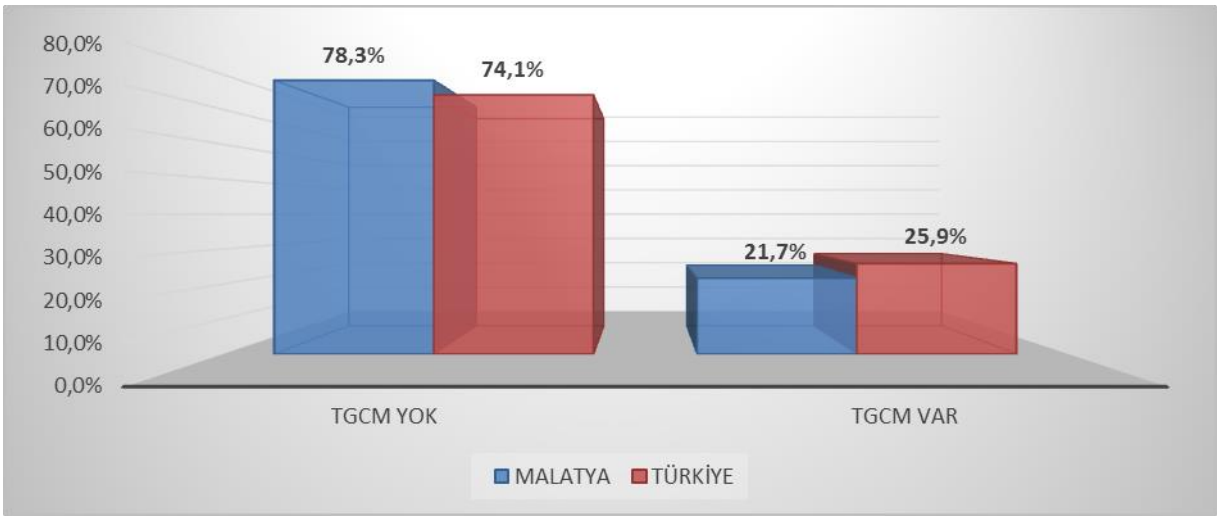

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Malatya ilinde ise 20+ istihdamlı 636 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 138 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 21,7 ile Malatya ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

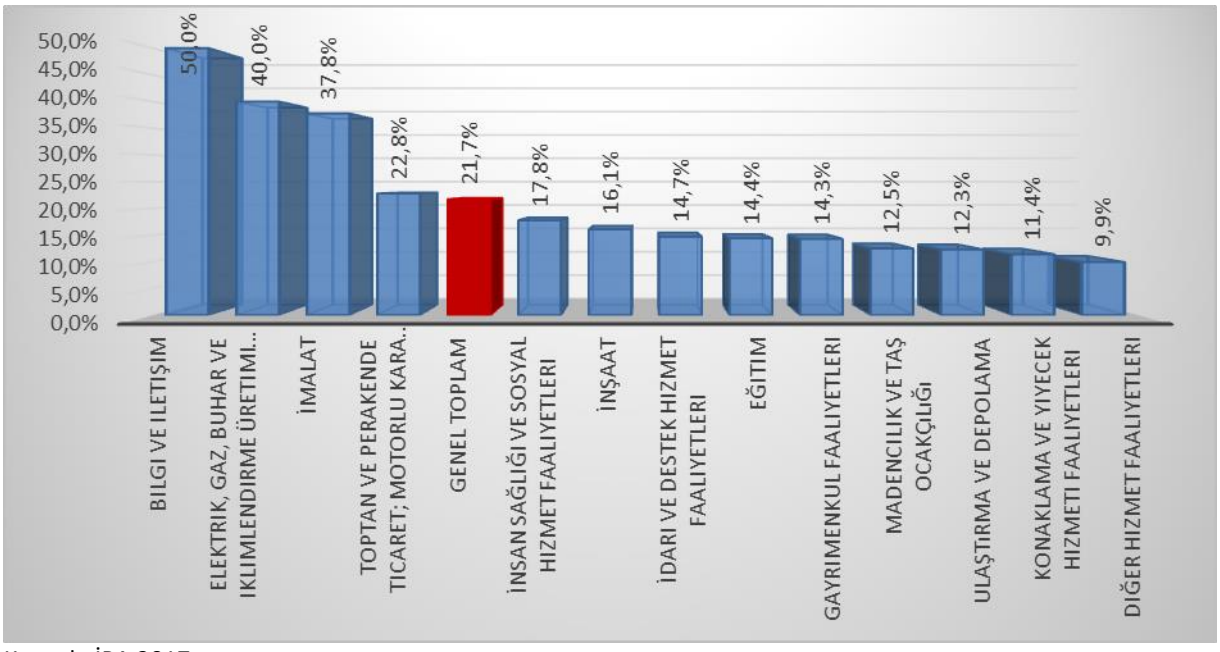

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Diğer hizmet faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde daha az güçlük çektikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Bilgi ve İletişim, Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, İmalat, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu Bilgi ve İletişim, Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektörlerindeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	332
İnşaat	93
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	90
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20
Diğer hizmet faaliyetleri	11
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6
Eğitim	6
Gayrimenkul faaliyetleri	6
Ulaştırma ve depolama	5
Madencilik ve taş ocakçılığı	2
Bilgi ve iletişim	2
Genel Toplam	**609**

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde 609 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Malatya ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 84,5'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Malatya ilinde toplam çalışanların yüzde 58'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

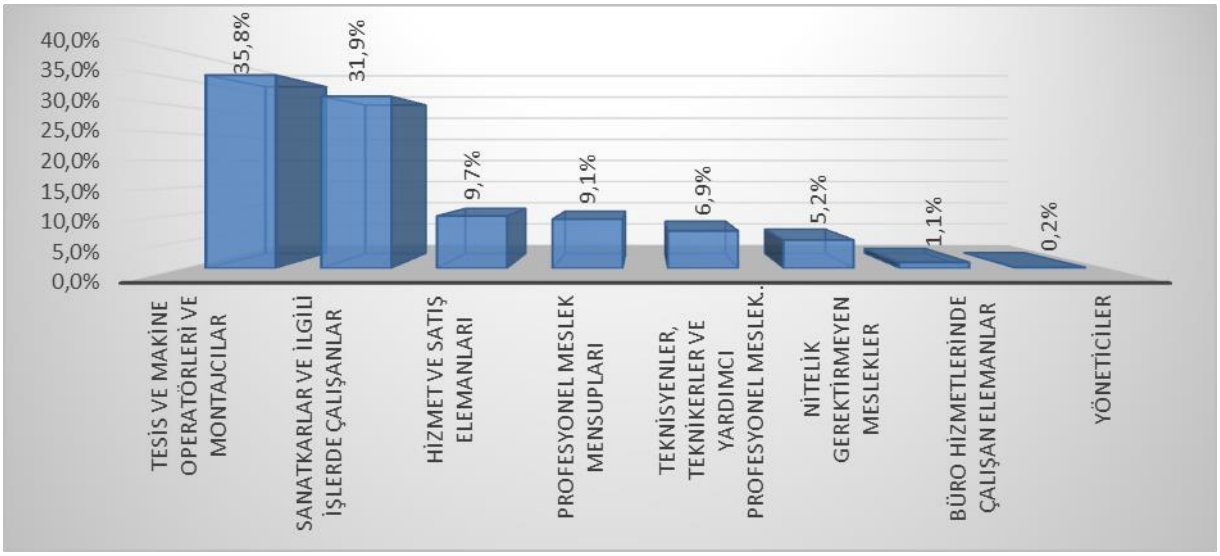

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 218 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 35,8'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Malatya ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Malatya ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
MAKİNECİ (DİKİŞ)	115	18,8%
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	33	5,4%
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	19	3,1%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	19	3,0%
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	18	2,9%
MUHASEBECİ	17	2,8%
AŞÇI	17	2,8%
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	17	2,7%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	14	2,4%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	13	2,2%

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 115 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 33 kişi ile Düz Dikiş Makineci, 19 kişi ile de Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş),Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi, Gaz Altı Kaynakçısı ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam dört mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Malatya ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Malatya'da olduğu gibi Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Türkiye geneli ilk on meslekte Makineci(Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri temininde güçlük çekilen mesleklerde Malatya ili ile benzerlik göstermektedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

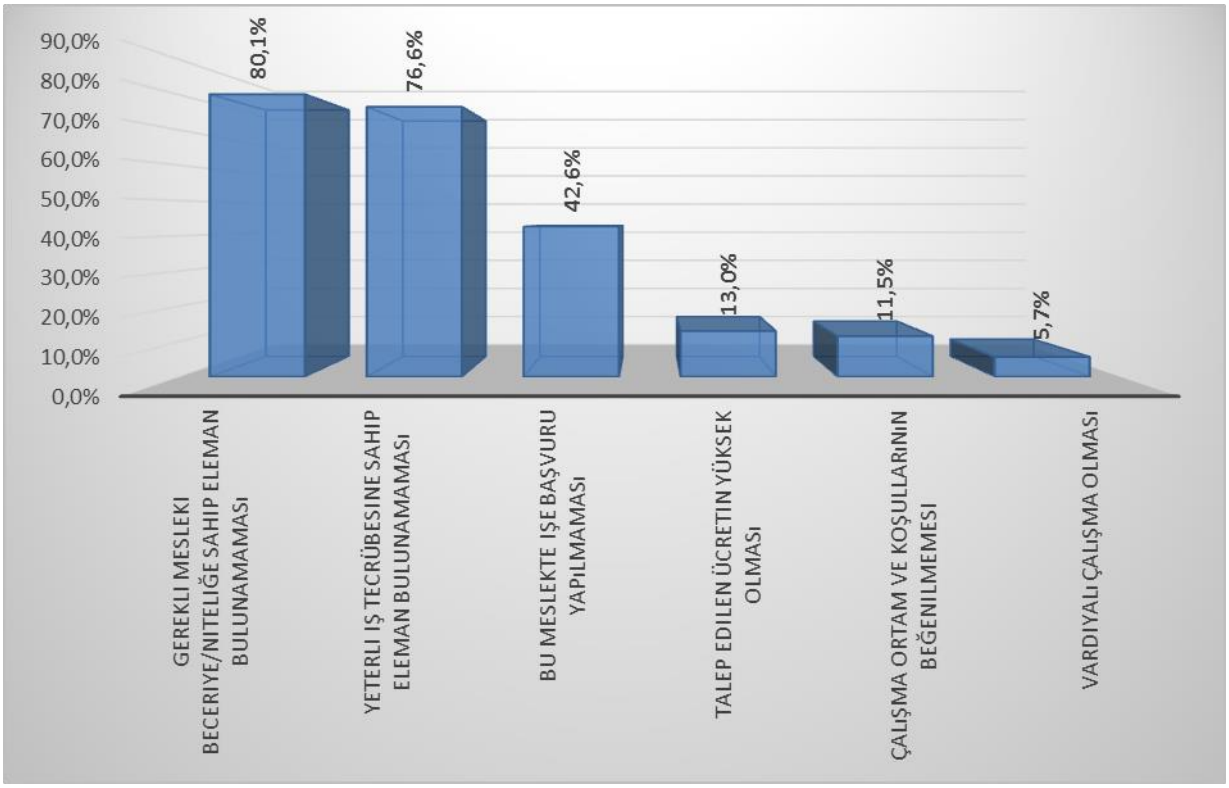

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin farklılık gösterdiğini söyleyebiliriz. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

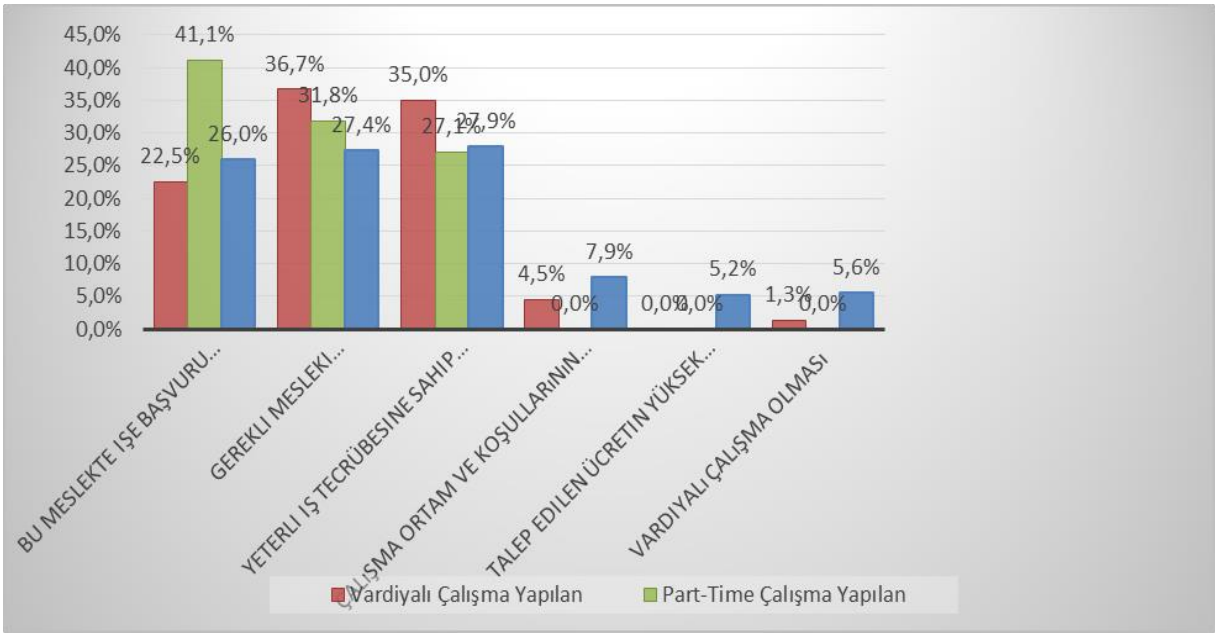

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan işyerleri eleman temininde en çok Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni ile istediği personeli bulmazken, vardiyalı çalışanı olan firmalar en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması sebebi ile eleman temininde güçlük çekmektedir.

İhracat yapılan işyerleri en çok Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni ile eleman temininde güçlük çekmektedir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, talep edilen ücretin yüksek olması, vardiyalı çalışma olmaması nedeni ile eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Talep edilen ücretin yüksek olması ı	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Vardiyalı çalışma olması
MAKİNECİ (DİKİŞ)	94,2%	79,7%	62,9%	32,0%	26,2%	26,2%
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	100,0%	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	66,7%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	100,0%	88,1%	88,1%	0,0%	0,0%	0,0%
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	71,5%	28,5%	71,5%	0,0%	0,0%	0,0%
MUHASEBECİ	27,8%	100,0%	0,0%	73,0%	73,0%	0,0%
AŞÇI	86,5%	100,0%	25,9%	0,0%	13,5%	0,0%
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	61,5%	100,0%	23,1%	0,0%	15,4%	0,0%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	100,0%	17,9%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Düz Dikiş Makineci, Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) mesleklerinde temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi Muhasebeci, Aşçı, Gaz Altı Kaynakçısı mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ilk sırada yer almaktadır. Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi mesleğinde ise Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ilk sırada yer almaktadır. Vardiyalı çalışma nedeni ile eleman temininde güçlük çekilen tek meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Malatya ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur. Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 22,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Malatya'da bu sayı 2,25 olup Türkiye ortalamasının üzerindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,4 olarak öngörürken Malatya ilinde ise 1,1 yüzde olup Türkiye ortalamasının altında bir azalış beklenmektedir.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	38,4%	0,7%	44,9%	15,9%
İnşaat	15,3%	0,9%	64,9%	18,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının…	19,1%	0,9%	64,4%	15,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,4%		64,2%	21,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,4%	2,9%	68,6%	17,1%
Ulaştırma ve depolama	16,4%		71,8%	11,8%
Eğitim	18,6%	4,8%	43,1%	33,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	35,5%		34,9%	29,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	23,9%		70,0%	6,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	10,0%		70,0%	19,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	25,0%		50,0%	25,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	28,6%		57,1%	14,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	20,0%		60,0%	20,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi			36,2%	63,8%
Bilgi ve iletişim		50,0%	50,0%	
Finans ve sigorta faaliyetleri				100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			100,0%	
Genel Toplam	**22,5%**	**1,1%**	**58,3%**	**18,1%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Bilgi ve İletişim sektörü olduğu görülmektedir. Ancak bu sektörde yer alan işyeri sayısının az olması göz ardı edilememelidir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerleri gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Türkiye genelinde sektörlere göre istihdam artışı beklenen sektör yüzde 22,7 ile Malatya ilinde olduğu gibi imalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. En çok İstihdam azalışı beklenen sektör ise Türkiye genelinde Diğer Hizmet Sektörü ’dür.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Gayrimenkul faaliyetleri	51	36,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	72	22,9%
İnşaat	568	15,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	74	15,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	25	14,3%
İmalat	1.237	9,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	390	6,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32	3,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	42	3,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	256	2,8%
Ulaştırma ve depolama	19	1,0%
Eğitim	8	0,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0,6%
Bilgi ve iletişim	-3	-6,3%
Genel Toplam	**2.773**	**7,1%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Malatya’da ise bu oran, yüzde 7,1 olup ülke genelinin üzerinde kalmıştır.

En fazla istihdam artışı yüzde 36,9 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. İmalat sektöründe 1.237 kişilik bir artış beklenirken çalışan sayısının fazla olması nedeni ile net istihdam değişim oranı yüzde 9,7 olarak görülmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Bilgi ve İletişim sektörüdür. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde net istihdam değişimi beklenmemektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.213	17,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	784	8,6%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	13	8,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	212	5,4%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	181	4,4%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	96	3,2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	228	2,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	47	2,4%
GENEL TOPLAM	**2.773**	**7,1%**

Kaynak: İPA 2017

Yöneticiler meslek grubu hariç, diğer bütün meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 1.213 kişilik artış ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 8,6'lık bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada ise net istihdam değişim oranı yüzde 8'lik bir oranda Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları yer almaktadır.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	DİĞER ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİ
KAYISI İŞLEME VE PAKETLEME İŞÇİSİ	İNŞAAT BEKÇİSİ
MAKİNECİ (DİKİŞ)	BÜRO MEMURU (GENEL)
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	MUHASEBECİ
SIVACI	ŞANTİYE ŞEFİ-İNŞAAT
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	AŞÇI YARDIMCISI
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	RADYO VE TELEVİZYON MUHABİRİ
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	KAMERAMAN
SOĞUK DEMİRCİ	
GARSON (SERVİS ELEMANI)	

Kaynak: İPA 2017

Malatya ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Konfeksiyon İşçisi, Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Makineci(Dikiş),İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Sıvacı, meslekleri olup, Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri, İnşaat Bekçisi, Büro Memuru (Genel), Muhasebeci, Şantiye Şefi-İnşaat mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Makineci (Dikiş) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Malatya ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda istihdam azalış beklenen ilk on meslek farklılık göstermektedir. Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen meslekler, Şoför (Yolcu Taşıma), Taş Duvarcı (İnşaat) Reyon Görevlisi, Bekçi, Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı, Halkla İlişkiler Görevlisi meslekleridir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

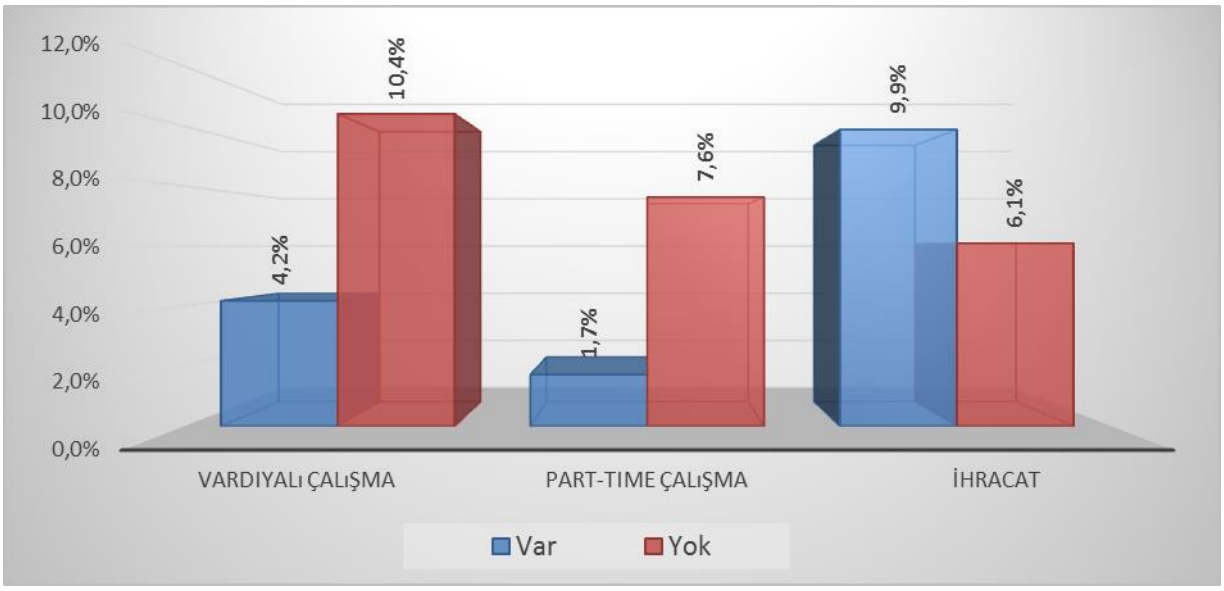

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Malatya iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 7,1 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 9,9'dur. Vardiyalı ve part-time çalışma işyerinin istihdam artışını daha az etkilemektedir. Bu iki özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

SONUÇ

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Malatya ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır

Malatya ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 38 bin 441 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 23 bin 975 tanesini erkekler, 14 bin 446'sını kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 26 bin 622 tane artmıştır. Bu artışın 16 bin 155 tanesini erkekler, 10 bin 467 tanesini kadınlar oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 37,6'sı kadınlardan, yüzde 62,4'ü erkeklerden oluşmaktadır.

2010 yılında Malatya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 20 bin 766 işsizin 14 bin 887'si erkeklerden, geri kalan 5 bin 879 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 32 bin 682 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 415 olan Malatya ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 712'si erkeklerden, geri kalan 703 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış, 2012'den 2015 yılına kadar ise düşüş eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Malatya ilinde 9 bin 278 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Kadınlarda en fazla işe yerleştirme 2013 yılında gerçekleşmiştir.

Malatya ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 1.482 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %28,7'sini oluşturmaktadır. Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 263 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmiştir.

Malatya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Malatya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 24,5'i İmalat sektöründe yer almaktadır.

Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30'dur. Bu durumda Malatya ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,8'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,8 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

Malatya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin dördünün kadın çalışanlar bazında aynı çıkmasının sebebi söz konusu mesleklerde kadınların daha fazla istihdam edilmesi olarak açıklanabilir.

Malatya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 8,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 22,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Malatya'da bu sayı 2,25 olup Türkiye ortalamasının üzerindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Malatya ilinde ise 1,1 yüzde olup Türkiye ortalamasının altında bir azalış beklenmektedir.

Malatya ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Konfeksiyon İşçisi, Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Makineci(Dikiş),İplik Eğirme Operatörü(Ring/Vater/Vargel), Sıvacı, meslekleri olup, Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri, İnşaat Bekçisi, Büro Memuru (Genel), Muhasebeci, Şantiye Şefi-İnşaat mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Malatya iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 7,1 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 9,9'dur. Vardiyalı ve part-time çalışma işyerinin istihdam artışını daha az etkilemektedir. Bu iki özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Dabakhane Mah. Buhara Cad.No:163 Battalgazi/Malatya
Tel: 0 422 212 09 65
www.malatyaiskur.gov.tr